

Parapagimi për revistën

Parapagimi kushton gjithsej **10** euro për Evropë, (përfshirë edhe Shqipërinë, Kosovën, Turqinë dhe ish republikat Jugosllave), **20** euro për Kanada dhe Amerikë dhe vetëm **310** denarë për parapaguesit nga Maqedonia. Me këtë parapagim brenda një viti juve ju dërgojmë 12 numra të revistës, prej numrit aktual kur ju parapaguheni. Në këtë çmim janë të përfshira edhe harxhimet postare për dërgim të thjeshtë.

Për parapagim mjafton që të dërgoni pajtimin tuaj me emrin dhe adresën e plotë në:

email: **albislam@gmail.com**

sms: +389 75 436 718

fax: +389 2 3230 827

tel: +389 2 3230 827 (çdo ditë, prej 9 deri 16, përveç të xhumasë dhe të dielës)

ose me postë në: rr: 110 nr: 5 1000 Shkup, Maqedoni

viti IV nr: 42

redaksia: Omer Berisha (kryeredaktor),
Bekir Halimi, Talha Kurtishi, Fatmir Zaimi,
Ali Shabani, Agim Bekiri, Metush Memedi

albislam@gmail.com

rr: 110 nr: 5

Çarshija e vjetër

1000 Shkup

fax: +389 2 3230827

Del në fillim të muajit, kalendari i hixhretit, takvimi i Türkiye Diyanet Vakfi. Numri i ardhshëm: 20 01 2007

Boton: NUN-R D00EL

Xhirollogaria: 300000001759616 Komercijalna Banka A.D. - Skopje (denar)

Xhirollogaria: 0270100209184 Komercijalna Banka A.D. - Skopje (euro)

rr. "Kej Dimitar Vlahov" 4

S.W.I.F.T. : KOB5MK2X

IBAN MK07300701002091869

Numri tatimor: 4030003487017

Revista është e regjistruar pranë Agjencisë për Informata të Maqedonisë nr. 02-124/2.

Shtypur në: Cetus Print -Shkup Tirazhi: 1200 kopje ISSN: 1409-6250

Albislami i ri

Lexues të nderuar,

Ky është numri 42 i revistës suaj dhe tonë të përmuajshme. Vetë fakti që ka vazhduar të botohet tre vite e gjysmë, t'i shtohet tirazhi dhe të shitet gati i tëri, dëshmon në suksesin dhe pozitën që gëzon Albislami tek lexuesit. Për këto të arritura fillimisht falënderojmë Allahun e pastaj të gjithë njerëzit që kanë kontribuar në të mirën e Albislami, duke filluar nga redaksia e deri te secili person që së paku e ka lajmëruar dikë për këtë revistë. Të gjithë ata kanë punuar dhe vazhdojnë të punojnë vullnetarisht, pa asnjë kompensim material.

Këto të arritura, kanë bërë që edhe më tepër të angazhohemi për Albislamin. Andaj, ju lajmërojmë se, me lejen e Allahut, nga numri 45 juve do t'ju bie në dorë Albislami i ri. Do të jetë i ri për shkak të shumë risive që do t'i ketë. Prej atyre risive janë:

- Albislami do të jetë i veçantë plotësisht nga albislam.com, mirëpo do të vazhdon me bashkëpunim të ngushtë në këmbimin e disa materialeve.
- Albislami do të ketë redaksi të re dhe bashkëpunëtorë. Ajo redaksi do të përbëhet nga hoxhallarë të dëshmuar nga Maqedonia, Kosova dhe Shqipëria.
- Albislami do të ketë edhe rubrika të reja, sikurse rubrika e lexuesve.
- Albislami do të ketë dizajn të përshtatshëm me vlerën dhe pozitën që ka.

Juve ju lajmërojmë me qëllim që të mos kurseni të na ndihmoni me vërejtjet, sugjerimet dhe propozimet që janë në të mirë të Albislami. Ju mundeni ta ndihmoni revistën fillimisht duke e lexuar atë pastaj, duke folur për të, duke e shpërndarë atë, duke gjetur abonues të rinj dhe duke dhënë donacion apo gjetur sponsorë.

Këto ndryshime na e bëjnë të detyrueshme edhe ndryshimin e çmimit të revistës, por, binduni se edhe çmimi i ri do të jetë aq, sa do t'i sigurojë Albislami të vazhdojë udhëtimin që ka nisur.

me respekt
Redaksia
albislam@gmail.com

Vetëmashtimi (gururi)

Falënderimi i takon Allahut. Atë e falënderojmë dhe prej Tij falje dhe ndihmë kërkojmë. Kërkojmë mbrojtje nga Allahu prej të këqijave të vetvetes dhe të veprave tona. Kë e udhëzon Allahu s'ka kush e lajthit dhe kë e largon nga rruga e vërtetë, s'ka kush e udhëzon. Dëshmoj se s'ka hyjni tjetër përveç Allahut, i Cili është Një dhe dëshmoj se Muhammedi është rob dhe i dërguar i Tij.

"O ju që keni besuar, keni frikë Allahun me një frikë të denjë dhe mos vdisni, pos duke qenë muslimanë!" (Ali Imran: 102)

"O ju njerëz! Keni frikë Zotin tuaj që ju ka krijuar prej një veteje dhe nga ajo krijoi palën e saj, e prej atyre dyve u shtuan shumë burra e gra. Dhe keni frikë Allahun që me emrin e Tij përbetoheni, ruajeni farefisën, se Allahu është Mbikqyrës mbi ju." (En-Nisa:1)

"O ju besimtarë, keni frikë Allahun dhe thuani fjalë të drejta. Ai (Allahu) ju mundëson të bëni vepra të mira, jua shlyen mëkatet e juaja, e kush respekton Allahun dhe të Dërguarin e Tij, ka shpëtuar me një shpëtim të madh." (El-Ahzab: 70:71)

Thënia më e vërtetë është thënia e Allahut, kurse udhëzimi më i mirë - udhëzimi i Muhammedit salallahu alejhi ve selem. Veprat më të këqia janë ato të shpikurat, çdo shpikje është bid'at dhe çdo bid'at është lajthitje, e çdo lajthitje çon në zjarr...

Gurur: domethënë qetësimi i shpirtit në gjërat që pajtohen me epshin dhe me natyrën në bazë të mëdyshjeve dhe mashtimit të shejtanit.

Ai që beson se është në gjendje të mirë, në kohën e tashme apo të ardhshme, duke u mbështetur në mëdyshje të prishur ai është njeri mashturues i vetvetes. Shumë njerëz mendojnë për vete se janë të mirë, mirëpo gabojnë në këtë vlerësim, andaj shumica e njerëzve janë vetëmashturues edhe pse dallon kategoria dhe niveli i vetëma-

shtrimit të tyre...". (Shih: Tehdhib Ihjau Ulumidin", 2/ 146).

Vetëmashtimi është defekt i shpirtit të njeriut dhe nuk mund ta ndash kategorikisht nga gjendjet e njeriut. Ky defekt nuk mund të ndahet nga mendjemadhësia, vetëpëlqimi, syfaqësia dhe publiciteti.

Në këtë trajtim dëshirojmë të spikajmë këtë defekt që ka të bëjë me dijetarët dhe hoxhallarët në veçanti, sepse iblisi i mallkuar vepron edhe ndaj dijetarëve, edhe pse imamët e

mëdhenj çdo herë këtij të mallkuari, ia kanë shqyer mbulesat dhe ia kanë rrënuar metodat.

Imam Ibën Xhevziu, rahimehull-llah, ka thënë: "Ka njerëz që nga ambiciet e tyre të larta arritën dijet e fesë, Kur'anin, Hadithin, Fikhun, Edukatën islame, etj. kurse iblisi i mallkuar mundohet me kurthe dhe mashtrime të fshehura dhe i ngacmon ata që të shohin vetveten me sy të madhërimit për faktin se kanë arritur grada të larta dhe se përfitimi i njerëzve prej tij është shumë i madh, tjetrin e prek në aspekt të lodhjes së madhe që ka përjetuar për të mësuar, andaj ia zbuluron kënaqësitë dhe ëndjet, duke i thënë: deri kur do të lodhesh, jepi vetes pak liri dhe rehato trupin tënd, e nëse bie në ndonjë gabim dije se dija të mbron nga dënimi, dhe ia citon shpejt e shpejt tekstet që flasin për vlerën e dijetarëve, e nëse këta shtresa të njerëzve e pranojnë këtë mashtrim, sigurisht se do të shkatërrohen.

Iblisi disa shtresave të dijetarëve ua stolisë mendjemadhësinë me dijen që ka, zilinë ndaj kolegut, syfaqësinë duke kërkuar prijatarin, disa herë duke i shtyrë të mendojnë se kjo është e drejtë e tyre, e disa herë aq shumë pasionohen pas këtyre gjërave sa që edhe pse e dinë se kjo kërkesë është gabim, ata insistojnë në te.

Atyre që nuk kanë rënë në këto mashtrime të tejdukshme dhe kurthe sipërfaqësore, u ofrohet në një formë

tjetër: askënd nuk njoh si ti, ti shumë mirë i njeh format e veprimtarisë time, e nëse ky njeri qetësohet në këtë gjë do të shkatërrohet me këtë vetëpëlqim, nëse nuk bie në këto kurthe shpëton... (Shih: "Telbisu Iblisi, fq. 129).

Prijësi i njerëzve vetmashtues dhe mburraveçë, komandanti i tyre dhe bartësi i flamurit deri në Zjarr është iblisi, sepse ai mashtroi vetveten se ishte i krijuar nga zjarri andaj nuk pranoi t'i përulet Ademit, alejhisselam, i cili ishte i krijuar nga dheu, kështu që bëri një krahasim të gabuar dhe doli me rezultat të gabuar, kjo e shtyri t'i rebelohet urdhrit të Allahut dhe të bëjë mëkat ndaj Allahut, Zotit të botëve.

"Ne ju vendosëm në tokë dhe ju mundësua jetesën (mjetet për të jetuar), e pak prej jush po falënderoni. Ne ju krijuam pastaj ju dhamë formën, e mandej engjëjve u thamë: "Bëni sexhde për Ademin". Ata i bënë sexhde pos Iblisit. Ai nuk qe prej atyre që bënë sexhde. (Allahu) Tha: "Çka të pengoi ty të bësh sexhde, kur Unë të urdhërova?" Ai (Iblisi) tha: "Unë jam më i vlefshëm se ai, më krijove mua nga zjarri, e atë e krijove nga balta!" (Allahu) Tha: "Zbrit nga ai (xhenneti), nuk të takon të bësh kryelartësi në të, dil jashtë, s'ka dyshim ti je i poshtëruar". (A'raf: 10- 13).

Imam Ibën Kethiri, rahimehullah, duke e komentuar këtë ajet mes tjerash thotë: "Ky arsyetim i iblisit është më i madh se sa vet gabimi, sepse ai me

këtë arsyetim nuk iu përul Ademit, alejhisselam, sepse si ka mundësi t'i përulet më i vlefshmi atij që nuk është aq i vlefshëm. Pastaj solli, sipas tij, argumentin tjetër: është i krijuar nga zjarri, e njeriu nga dheu, kurse zjarri është më i mirë se sa dheu. Ai vuri theksin në origjinën e krijimit e jo në gjërat tjera që kanë nderuar dhe ngritur njeriun e ato elemente janë shumë, prej tyre janë: Allahu krijoi Ademin, alejhisselam, vet me Dorën e Tij dhe vet i dha shpirtin. Ai në vend se të vepron sipas tekstit, urdhrit të Allahut për sexhde, përulje, ai përdori krahasimin dhe analogjinë dhe me këtë u largua nga mëshira e Allahut. Ai gaboi shumë me këtë krahasim dhe pretendimin se zjarri është më i ndershëm se dheu, sepse dheu ka veti maturinë, butësinë, mosnxitimin dhe verifikimin, dheu është vendi i mbjelljes së bimëve, zhvillimit, shtimit dhe përmirësimit, kurse zjarri ka vetinë e djegies, veprimit të pamatur dhe nxitimit, andaj e mashtroi iblisin origjina e lëndës nga e cila është krijuar, kurse i bëri dobi të madhe Ademit origjina e lëndës nga e cila është krijuar, sepse i mësoi kthimin, pendimin, përuljen, nënshtrimin, dorëzimin, konfirmimin e gabimit dhe kërkimin e faljes". (shih: "Tefsirul-Kuranil-Adhim", 2/203).

Imam Kurtubiu, rahimehull-llah, duke komentuar ajetin Kur'anor të sures Lukman, ajeti i tredhjet e tre: "O ju njerëz, kini kujdes ndaj Zotit tuaj dhe

kini frikë ditës kur prindi nuk mund t'i bëjë dobi fëmijës së vet, e as fëmija nuk mund t'i bëjë dobi asnjë send prindit të vet. Premtimi i Allahut është i sigurt, pra të mos ju mashtrojë jeta e kësaj bote dhe të mos ju mashtrojë ndaj Allahut djalli mashtgues", mes tjerash thotë: "Mos t'ju mashtroj jeta e dynjasë me stolitë dhe joshjet e saja e të mbështetesh në të, atë ta synosh dhe të lësh veprat për ahiret. Mos lejo që të mashtroj shejtani, i cili e mashton njeriun duke i dhënë premtime dhe shpresa të rrejshme dhe duke i angazhuar me argëtime të ndryshme nga ahireti". ("El-Xhami Liahkamil - Kuran", të Imam Kurtubiut, 14/82).

Kurse Imam Sadiu, rahimehullah, duke e komentuar këtë ajet mes tjerash thotë: "Mos lejoni që t'ju mashtroj jeta e dynjasë me stolitë, zbukurimet, sprovat dhe telashet e saja dhe mos lejoni që t'ju mashtroj shejtani, i cili pa ndalë vepron për ta mashtuar njeriun dhe në të gjitha kohërat. Njerëzit kanë obligime ndaj Allahut, kurse Allahu u ka dhënë njerëzve ditë kur do t'i shpërblen për veprat e tyre, andaj parashtrohet pyetja: njerëzit e kanë kryer detyrën ndaj Allahut, apo jo?!

Njeriu duhet të preokupohet për këtë çështje dhe duhet vazhdimisht ta ketë parasysh, sepse kjo është kapitali i tij që e posedon, kurse pengesa më e madhe në këtë rrugë është dynjaja mashtuese dhe shejtani cytës, andaj Allahu, azze ve xhel, ia ndaloi

njerëzve që t'i mashtron dynjaja dhe shejtani duke thënë: "... pra të mos ju mashtrojë jeta e kësaj bote dhe të mos ju mashtrojë ndaj Allahut djalli mashtrues". (Shih: "Tejsirul-Kerimir-Rahman", fq. 601).

Në anën tjetër, Allahu, subhanehu ve teala, na tregon se mashtrimi i vetvetes nuk është cilësi e besimtarit të devotshëm por cilësi e pandarë e dyfytreshit. Ata mashtrohen me gjëra të kota në dynja derisa tu vijë vendimi i Allahut, subhanehu ve teala.

Allahu, azze ve xhel-le, thotë: "(Hipokritët e mbetur në errësirë) I thërrasin ata (besimtarët): "A nuk kemi qenë edhe ne së bashku me ju!? (Besimtarët përgjigjen): "Po, por ju e shkatërruat veten (me hipokrizi), ju prisnit kob të zi për besimtarët, ju dyshonit në çështjet e fesë dhe juve ju mashtruan shpresat e kota deri kur ju erdhi caktimi i Allahut (vdekja) dhe ashtu, përkitazi me Allahun, mashtruesi ju mashtroi. E sot prej jush nuk pranohet ndonjë kompensim e as prej atyre që nuk besuan, vendi juaj është Zjarri, ai është ndihma juaj: sa përfundim i keq është ai". (Hadid: 14- 15).

Imam Kurtubiu, rahimehullah, duke komentuar këtë ajet mes tjerash thotë: "ju mashtruan shpresat e kota", ato janë disa gjëra:

- gjërat e kota;
- shpresa e madhe;
- shpresa e dobësimit të muslimanëve;
- mashtrimet e shejtanit;

- dynjaja;
- mendimi se do tu falen mëkatet;
- kujtimi i veprave të mira dhe harrësia e të këqijave.

Disa dijetarë kanë thënë: "Ata që kanë mbetur duhet të marrin mësim prej atyre që kanë ikur, kurse për të fundin duhet të jetë qortim ajo që i ka ndodhur të parit. I lumtur është ai që nuk mashtrohet me grykësi dhe nuk mbështetet në mashtrim. Ai që kujton vdekjen harron shpresën, kurse ai që ka shpresa të mëdha harron veprën dhe neglizhon vdekjen". (shih: "(El-Xhami Liahkamil-Kuran", të Imam Kurtubiut, 17/237).

Po të kishin pasuar muslimanët dhe dijetarët e këtij umeti rregullin e artë islam: nuk shikohet sasia e punës por dëlirësia e punës nga njollat, sikurse na ka treguar Allahu në Kur'an duke thënë: "Ai është që krijoi vdekjen dhe jetën, për t'ju provuar se cili prej jush është më vepërmirë. Ai është Ngadhënjyesi, Mëkatfalësi". (Mulk: 2), atëherë askush nuk do të binte në këto mashtrime dhe kurthe të djallit.

Dijetarët e famshëm të umetit islam nga e kaluara i janë përmbytur në mënyrë rigoroze këtij rregulli dhe na kanë dhënë shembuj shumë interesante në këtë drejtim.

Na tregon Abdullahu, djali i Imam Ahmedit, se Ebu Zur'a ka thënë: "Babi yt kishte në kujtesë një milion hadithe. I thanë: nga e di? Tha: kam mësuar me te dhe e kam kuptuar këtë gjë.

Ali ibën Medini, rahimehullah, ka thënë: "Allahu e ka ndihmuar këtë fe me Ebu Bekrin në ditën e rides (dita kur disa fise arabe braktisën islamin), kurse me Imam Ahmed ibën Hanbelin në ditën e mihnes (sprövës së pohimit se Kur'ani është i krijuar).

Ky imam edhe pse kishte arritur këto grada kaq të larta në të gjitha sferat e dijes, kishte frikë të madhe për fundin e tij, e frikësonte shumë ahireti dhe shpresonte shumë në Mëshirën e madhe të Allahut, subhanehu ve teala.

Imam Mervedhiu, rahimehullah, tregon e thotë: i tregova Imam Ahmedit, rahimehullah, se një njeri ka ardhur nga Tarsusi e ai më tha: ishim në luftë në vendet bizantine, e kur binte nata i ngrinim duart dhe bënim dua për Ebu Abdullahun, Imam Ahmedin. Hidhnim gurë me katapulta dhe thoshim këtë gurë e hedhim për të, kurse ky gurë shkatërronte edhe mburojat që kishin ata, po edhe vet ata njerëz. Kur i dëgjoi këto fjalë Imam Ahmedi tha: do Zoti e nuk është përshkallëzim (Istid-raxh). I thashë: jo, assesi.

Abas Duriu tregon: më ka treguar Ali ibën Fuzazete, komshiu ynë, duke thënë: nëna ime ishte e palëvizshme njëzet vjet. Një ditë më tha: shko te Imam Ahmedi dhe kërko prej tij që të lutet për mua. Shkova dhe i trokita në derë. Ai nuk ma hapi derën, por tha: kush është? I thashë: më ka dërguar nëna, e cila është e palëvizshme që të lutesh për te, kurse ai si i hidhëru-

ar ma ktheu: ne kemi më shumë nevojë që të luteni për ne. Duke u kthyer për në shtëpi, doli një plak i cili tha: e lash duke u lutur për atë grua. Erdha në shtëpi dhe duke dashur të hy në shtëpi më doli përpara nëna ime duke ecur në këmbët e saja e tha: ma dha Allahu shërimin dhe shëndetin.

Imami i të gjithëve, Pejgamberi i mëshirës, Muhamedi, salAllahu alejhi ve selem, të cilit Allahu ia kishte falur mëkatet e kaluara dhe ato eventuale që mund t'i bëjë, ka thënë: "Askush nuk do të hyjë në xhenet me veprat e veta. I thanë: as ti, o i Dërguar i Allahut? Tha: as unë, përpos nëse më kaplon Allahu me mëshirën e Tij". (Buhariu dhe Muslimi).

Mugire ibën Shube, radijAllahu anhu, tregon e thotë: "Pejgamberi, salAllahu alejhi ve selem, aq shumë falej saqë i ishin enjtur këmbët. Kur i thanë: pse lodhesh kaq shumë? Tha: a nuk duhet të jem rob falënderues". (Buhariu dhe Muslimi).

Pra, na ka sqaruar Pejgamberi, salAllahu alejhi ve selem, se veprat e mira janë perde mes njeriut dhe xhehenemit, mburojë e tij dhe se dy reqate namaz, me abdes të mirë dhe qëndrim të vogël në xhami i falen gjynahet që i ka bërë më herët.

Mirëpo në fund e dha një vërejtje dhe alarmim, e ajo është mos të mashtrohet njeriu me këto vepra, e të mbështetet në to e jo në mëshirën e Allahut.

Muadh ibën Abdurahmani tregon se babai i tij i ka treguar: i çova Othman ibën Afanit ujin për abdes, kurse ai ishte i ulur në karrige. Mori abdes mirë e pastaj tha: kështu e kam parë Pejgamberin, salallahu alejhi ve selem, duke marrë abdes e pastaj tha: "Kush merr kësi abdesi e shkon në xhami dhe i fal dy reqate e pastaj ulet në xhami, i falen mëkatet që i ka bërë më herët". Tha: Pejgamberi, salAllahu alejhi ve selem, gjithashtu tha: "Mos u mashtroni". (Buhariu).

Hafidh Ibën Haxheri, rahimehull-llah, duke e komentuar këtë pjesë të hadithit thotë: "Kuptimi i kësaj pjese të hadithit ka dy sqarime:

1- Mos u jepni pas mëkateve me pretekst se namazi i shlyen mëkatet, sepse namazi që i shlyen mëkatet është namazi i pranuar te Allahu, e këtë nuk e di askush.

2- Nëse i shlyen mëkatet namazi, atëherë i shlyen ato të voglat, andaj mos u jepni pas të gjitha mëkateve, të voglave dhe të mëdhave, sepse të mëdhatë sigurisht se nuk i shlyen namazi. Mëkatet e vogla nëse insistohet në to, edhe ato marrin pozitën e mëkateve të mëdha, sikurse kanë sqaruar dijetarët.

3- Kjo është e veçantë për ata që kanë marrë epitelin "njerëz të adhurimit" e jo për ata që janë zhytur në mëkate. (shih: "Fet'hul-Bari", 11/ 255).

Kategoritë e dijetarëve të mashtruar

Kategoria e parë: Ata i kanë kuptuar shumë mirë shkencat fetare dhe ato logjike, mirëpo neglizhuan kujdesin ndaj gjymtyrëve, ruajtjen e tyre nga mëkatet dhe angazhimin e tyre në adhurime. Ata u mashtruan me dijen e tyre dhe menduan se kanë pozitë të lartë te Allahu, andaj nuk ju duhet zbatimi i këtyre mësimëve. Po të kishin pasur dije të vërtetë dhe vizion në jetë, do të kuptonin se dija mësohet për të punuar sipas saj, sepse po mos të ishte veprimi sipas dijes nuk do të kishte pasur vlerë dija. Allahu, subhanehu ve teala, ka thënë: "Pra, ka shpëtuar ai që e pastroi vetveten". (Esh-Shems: 9).

E nuk ka thënë: Ka shpëtuar ai që ka mësuar si të pastrojë shpirtin e tij.

Nëse dikujt shejtani ia lexon ajetet dhe hadithet për vlerën e dijes dhe dijetarëve, le të kujton ajetin që flet për dijetarin e keq, ku Allahu, azze ve xhel-le, thotë: "Dhe lexoju atyre tregimin e atij që i patëm dhënë nga dituritë Tona, ndërsa ai u zhvesh prej tyre dhe atëherë atë e shoqëroi shejtani dhe kështu ai u bë prej të humburve. E sikur të donim Ne, do ta ngrinin lartë me atë (dituri), por ai nuk iu largua tokës (Dynjasë) dhe shkoi pas epshit të vet. Shembulli i tij është si ai i qenit, të cilin nëse e përzë ai e nxjerr gjuhën, po edhe nëse nuk e

përzë, ai sërish e nxjerr gjuhën. Ky është shembulli i atyre që i konsideruan të rreme argumentet Tona. Ti rrëfe tregimet (umetit tënd) në mënyrë që ata të mendojnë. Shembull i keq është populli që i përgënjeshtroi faktet Tona dhe e dëmtoi vetveten. Atë që Allahu e udhëzon, ai është në rrugë të drejtë, e atë që e humbë, ata janë të dëshpëruarit. Ne krijuam shumë nga xhinët e njerëzit për xhehenem. Ata kanë zemra që me to nuk kuptojnë, ata kanë sy që me ta nuk shohin dhe ata kanë veshë që me ta nuk dëgjojnë. Ata janë si kafshët, bile edhe më të humbur, të tillët janë ata të marrët". (A'raf: 175- 179).

Dhe ka thënë: "Shembulli i atyre që janë obliguar me Tevrat, dhe nuk e zbatojnë atë, është si shembulli i ndonjë gomari që bart libra. Shembull i keq është shembulli i popullit që i përgënjeshtroi ajetet e Allahut, e Allahu nuk udhëzon në rrugë të drejtë popullin jobesimtar". (El-Xhumua: 5).

Kategoria e dytë: Kanë mësuar shumë mirë dijen dhe e zbatojnë atë publikisht, mirëpo nuk janë marrë me zemrën e tyre që ta pastrojnë nga veset e këqija, sikurse janë mendjemadhësia, zilia, syfaqësia, dëshira për pushtet, dëshira për publicitet, etj. Këta njerëz kanë stolisur aspektin e dukshëm të tyre por kanë neglizhuar brendësinë e tyre dhe kanë harruar fjalën e Pejgamberit, saAllahu alejhi ve selem: "Allahu nuk shikon pamjet

dhe pasurinë tuaj, por shikon zemrat dhe veprat tuaja". (Muslimi).

Ata u kujdesën për veprat mirëpo nuk u kujdesën për zemrën, kurse zemra është baza dhe nuk shpëton askush përpos atij që shkon te Allahu me zemër të shëndoshë.

Kategoria e tretë: Ata kanë mësuar se këto vese të brendshme janë të këqija dhe të rrezikshme, por nga vetëpëlqimi i tyre mendojnë se ata janë larg këtyre veseve dhe nuk kanë rënë në këto gabime dhe se kanë aq pozitë të lartë te Allahu saqë nuk mund të sprovohen me këto gjëra. Nëse dikush prej tyre manifeston mendjemadhësi, do të thotë se kjo nuk është mendjemadhësi, por është krenari dhe mburrje me fe dhe poshtërim i bidatçive, sepse po të vishem me petk të varfër dhe ri nën masën dhe njerëzit, do të gëzohen me këtë veprim armiq të fesë, do të gëzohen me poshtërimin tim, kurse me poshtërimin tim ndodh edhe poshtërimi i fesë dhe harron mashtrimin e Iblisit.

Tregohet në librat e historisë islame se kur Omeri, radijAllahu anhu, erdhi në Sham, në mes rrugë e gjeti një lum të madh, zbriti nga deveja, i nxori këpucët dhe u fut në ujë, kurse devenë e tërhiqte për litari. Ebu Ubejde, radijAllahu anhu, i tha: ke bërë sot një veprim shumë të madh. E goditi Omeri në gjoks e i tha: vaj për ty, sikur dikush tjetër ta kishte thënë këtë gjë. Ishit njerëzit më të poshtër dhe të

nënçmuar, kurse Allahu ju ngriti me Pejgamberin e Tij, andaj nëse kërkoni krenari me dikë tjetër përpos tij, Allahu do t'ju nënçmon.

Kategoria e katërt: Kanë mësuar dijen, kanë pastruar gjymtyrët dhe i kanë stolisur me adhurime, janë kujdesur për zemrën e tyre, pastrimin e sajë nga syfaqësia, zilia, mendjemadhësia, etj, mirëpo i kanë mbetur disa njolla të fshehura nga mashtimet e nepsit dhe kurtheve të shejtanit, të cilat nuk i ka kuptuar si duhet dhe i ka neglizhuar.

Ndodh që të shohësh njeri, i cili lodhet gjatë ditës dhe mbetet pa gjumë gjatë natës duke hulumtuar çështjet fetare, përpiluar tekste dhe hulumtuar fraza të zbukurara, mendon se shtytës për këtë gjë është kujdesi për publikimin e fesë, apo përmendja dhe publiciteti, brenda këtij përpilimi të tij doemos gjen shprehje të lavdërimit të vetvetes ose drejtpërdrejt ose indirekt, duke akuzuar tjerët dhe publikuar gabimet e tjerëve, sikurse të dëshiron të thotë se këto gabime që i ka ai, unë

nuk i kam dhe se ka dije më të madhe. Këto gjëra janë defekte të cilat nuk i kupton askush tjetër përpos njerëzve shumë mendjemprenhtë.

Ky është mashtrimi i atyre që kanë nxënë dije të rëndësishme, e çka mund të themi për ata që mjaftohen me dije që nuk i preokupon dhe lënë pas dore ato gjëra që i preokupojnë?! (Shih: "Muhtesar Minhaxhul-Kasidin", fq. 304).

Hatib Bagdadi, rahimehullah, pasi që e transmeton fjalën e Sufjan ibën Ujejnes, rahimehullah: "Dija e cila nuk të bën dobi, ajo të dëmton", thotë: "Nëse nuk i bën dobi duke e zbatuar atë, e dëmton, pasi që bëhet argument kundër tij". (Shih: "Iktidaul Ilmi elAme", fq. 56).

Allahu na bëftë prej atyre që dinë dhe veprojnë sipas dijes së tyre dhe kujdesen për adhurimet e zemrës dhe të gjymtyrëve.

Allahu na ruajt nga ky ves, na ruajt nga mashtimet dhe kurthet e shejtanit dhe na bëftë syhapur në udhëtimin tonë drejt Allahut. Amin!

Bekir HALIMI

Muaji Dhul-Hixhxhe

Gjatë udhëtimit tonë për tu njoftuar me muajt e vitit të hixhretit, arritëm te muaji dhul hixhe, i cili është muaji i dymbëdhjetë me radhë, gjegjësisht muaji i fundit i vitit.

Kuptimi i këtij muaji gjuhësisht, përbëhet nga dy fjalë: dhu - pronar, shok, dhe hixhxhe - haxhi apo haxhillëku, d.m.th. periudha në të cilën bëhet haxhillëku. Sikur çdo muaji edhe ky muaj, emërtimin e ka të lashtë. Ata e emërtuan me këtë emër, sepse edhe ata e dinin se në këtë muaj bëhet haxhillëku.

Ky muaj poashtu ka veçoritë e saja, të argumentuara me Kur'an apo sunet.

a. Është një nga katër muajtë e shenjtë. Argument është hadithi që e transmeton Ebu Bekrete, radijAllahu anhu, se Resulullahu, salallahu alejhi ve selem, ka thënë: "Viti është dymbëdhjetë muaj; prej tyre katër janë të shenjtë. Tre muaj janë njëra pas tjetrës: Dhul Kade, Dhul Hixhe dhe Muharem, kurse Rexhebi është mes Xhumadel-Uhra dhe Shabanit". (Buhariu). Përdërisa është nga muajt e shenjtë d.m.th. ka vlerë të madhe krahas muajve tjerë; në këtë muaj shpërblimi i vepërave të mira është më i madh, gjynahet po ashtu janë më të mëdha dhe iniciimi i luftës është i ndaluar.

b. Dhjetë ditët e para të këtij muaji kanë vlerë edhe më të madhe. Resulullahu, salallahu alejhi ue selem, thotë: "Nuk ka ditë ku punët e mira janë më të dashura tek Allahu sesa këto ditë, dhjetë ditët e Dhul Hixhxhes. I thanë: E xhihadi o i dërguar i Allahut!? Tha: As xhihadi, pos atij i cili ka dal vetë dhe me pasurinë e tij në rrugë të Allahut dhe nuk është kthyer me gjë". (Buhariu). Poashtu transmeton Imam Ahmedi se Resulullahu, salAllahu alejhi ue selem, ka thënë: "Nuk ka ditë ku punët llogariten më të mëdha dhe janë më të dashura tek Allahu sesa këto ditë, prandaj në këto ditë shtoni përmendjen e këtyre fjalëve: La ilahe il-Allah, Allahu Ekber dhe El-hamdu lil-lah".

Ibën Tejmijun e kanë pyetur: Dhjetë ditët e para të Dhul Hixhxhes janë më me vlerë apo dhjetë ditët e fundit të Ramazanit? Ai u përgjigj: "Dhjetë ditët e para të Dhul Hixhxhes janë më me vlerë, por dhjetë netët e fundit të Ramazanit janë më me vlerë sesa çdo natë tjetër".

Brenda këtyre dhjetë ditëve ka edhe dy ditë që i njohim të gjithë dhe janë shumë të dalluara:

1. Dita e Arafatit. Është kjo një ditë madhështore, me të cilën krenohen

muslimanët, ditë, në të cilën Allahu falë mëkatet dhe liron nga Zjarri. Tregon Ajsheja, radijallahu anha, se Resulullahu, salallahu alejhi ue selem, ka thënë: "Nuk ka ditë, në të cilën Allahu i liron robërit e vet nga Zjarri më shumë sesa në ditën e Arafatit..." (Muslimi). Prej ditës së parë e deri në ditën e nëntë (dita e Arafatit) duhet të mundohemi të bëjmë sa më shumë vepra të mira, për shkak të shpërblimit të madh që paska, duke filluar nga agjërimi i këtyre ditëve, dhënia sadaka, ndihma të llojllojshme etj. Është nder i joni që në këto ditë të jemi gjallë, shëndoshë dhe mirë, prandaj, të mundohemi t'i shfrytëzojmë në mënyrë që Allahu të jetë i kënaqur me ne dhe të na shpërblejë ashti si di vetëm Ai.

2. Dita e Kurban Bajramit, gjegjësisht dita e dhjetë e dhul-hixhhes. Është ditë e madhe, për të cilën Resulullahu, salallahu alejhi ue selem, ka thënë: "Nga ditët më madhështore tek Allahu është dita kur theren kurbanet e pastaj ditët e qëndrimit në Mina". (Ebu Davudi). Dita e kurban Bajramit, po ashtu është njëra prej dy festave Islame, e cila manifestohet me faljen e namazit të Bajramit, me therjen e kurbanit, duke ndihmuar të varfrit dhe duke u munduar të përhapim gëzimin dhe mirësinë në çdo anë.

Gjatë historisë në këtë muaj kanë ndodhur mjaft raste interesante, prej atyre rasteve janë:

1. Në datën 8 të vitit 9 H (631 G), filloi zbatimi i detyrës së haxhillëkut nga

ana e Resulullahut, salallahu alejhi ue selem, me shokët e tij. Në këtë ditë haxhijtë, për të praktikuar sunetin e Muhamedit, salallahu alejhi ue selem, shkojnë në Mina, aty e falin drekën, iqindinë, akshamin, jacinë dhe sabahun, pastaj nisen për në Arafat dhe kështu vazhdojnë me zbatimin e të gjitha adhurimeve të haxhillëkut. Këtë mirësi, haxhilerët tanë fatkeqësisht nuk e arrijnë, sepse askush nga organizatorët nuk ua mundëson këtë.

2. Në datën 26 të vitit 23 H (644 G), ndërroi jetë udhëheqësi i muslimanëve, Omer ibën Hattabi, pas atentatit që ia bëri zjarrputisti Ebu Lu'lu ndërsa ky ishte duke u falur. Ai udhëhoqi afër dhjetë vite, gjatë të cilave shteti Islam përjetoi zgjerim të madh. Në atë periudhë pat shumë suksese dhe përparime në të gjitha sferat: ekonomike, politike, administrative dhe luftarake.

3. Në datën 18 të vitit 35 H (656 G), ndërroi jetë udhëheqësi tjetër i muslimanëve, Othman ibën Affani nga dora e rebelëve (havarixhëve), të cilët ngjallnin fitme në mesin e muslimanëve. Prej veprave më të rëndësishme të këtij kolosi ishte tubimi i Kur'anit dhe njësimi i kopjeve të tij.

4. Në datën 10 të vitit 138 (756 G), d.m.th. në ditën e Bajramit, posti i udhëheqësit iu besua Abdurahman b. Muavije b. Hishamit. Ai ishte themelues i shtetit emevit në Andaluzi (Spanjë). Ai vend kishte lulëzuar me dritat e

përparimit, shkencës dhe qytetërimit përgjatë tetë shekujve me radhë.

5. Në datën 8 të vitit 169 H (786 G) ndodhi beteja e njohur me emrin "Feh", në afërsi të Mekës, midis myslimanëve të shtetit Abasid dhe shiave të sektit alevij. Fitoren e gëzuan myslimanët sunit, mirëpo njëri nga të parit e alevitëve shpëtoi dhe arriti të ikë në Maroko, ku formoi edhe shtet në vete.

6. Në datën 4 të vitit 616 H (1220 G), qyteti Buhara u okupua nga forcat e ushtrisë së Xhingis Kanit. Mongolët bënë spastrim fetar aty dhe përdorën shpatën mbi secilin mysliman që mbeti. Këtë zullum të egër e përfunduan duke e djegë qytetin në tërësi.

7. Në datën 21 të vitit 798 H (1396 G), shteti osman me udhëheqjen e Jëldërm Pajazitit arriti fitore të madhe kundër ushtrive krishtere të Evropës, që udhëhiqeshin nga mbreti hungarez Sigmond I. Ushtria krishtere kishte 130 mijë ushtarë nga më të dalluarit në Evropë. Por në këtë betejë, prej këtyre u vranë 100 mijë dhe robëruan 10 mijë ushtarë, afër lumit Altona.

8. Në datën 4 të vitit 1205 H (1791 G), shteti osman nënshkruan marrëveshjen "Zeshtofi" me Gjermaninë për të ndalur luftën mes tyre. Pas kësaj, gjermanët u tërhoqën nga Beogradi dhe Rumania, vende, të cilat ishin nën pushtetin e tyre një vit e 10 muaj. Me këtë edhe mori fund lufta osmano - gjermane.

9. Në datën 4 të vitit 1283 H (1867 G), shteti osman braktisë katër kala të

saja që i kishte brenda Sërbisë. Prej atyre kalave ishte edhe kalaja e Beogradit, të cilën Sultan Sulejmani e kishite çliruar para 345 viteve.

10. Në datën 16 të vitit 1350 H (1931 G), dijetarët e Algjerisë formojnë një shoqatë shkencore, që do të njihet me emrin "shoqata e dijetarëve mysliman". Në këtë shoqatë u tubuan kolosët e Algjerisë, sikur AbdulHamid b. Badis, Beshir el-Ibrahimi dhe Ahmed Teufik el-Medeni. Qëllimet e tyre i shprehën nëpërmjet motos që i kishin vënë shoqatës: "Islami është feja jonë, arabishtja gjuha jonë, Algjeria vatani jonë". Kryetar i shoqatës u emërua AbdulHamid b. Badis.

11. Në datën 23 të vitit 1356 H (1938 G) SHBA shtyn në përdorim najlonin për të prodhuar brusha të dhëmbëve, njëherazi ky ishte përdorimi i parë i materies së najlonit në prodhim. Historia e brushave të dhëmbëve daton prej vitit 1498 G, në Kinë, ku vetëm njerëzit e mëdhenj përdornin brushat që ishin të bëra nga qimet e thiut. Por, para kësaj, qysh herët myslimanët kanë përdorur brusha natyrore, që njihen si misvak dhe sivak. Muhamedi, paqja dhe mëshira e Allahu qoftë mbi të, i përdorte shumë por edhe myslimanët i urdhëronte që sa më shumë të përdorin misvakun.

12. Në datën 26 të vitit 1367 H (1948 G), mafitë sioniste, në fshatin Devajma në Palestinë bëjnë një thertore pas namazit të xhumasë. Pasi që ua

shkatërjuan tregun, dyqanet dhe arat, ushtria bëri vrasjen e qindra pleqve dhe të rinjve. Fëmijëve ua thyenin kokat në sy të nënave, e pastaj i përdhunonin ato gra. Këtë ngjarje e kanë dëshmuar edhe disa sionist që kanë parë këtë gjë. Në shumë raste historike që kemi përmend, por edhe që keni lexuar nëpër libra, një gjë do ta vëreni pa dyshim, ajo është: çdo luftë që kanë bërë myslimanët, mund të lexosh se kanë vrarë kaq e kaq ushtarë, ndërsa të gjithë të tjerët, luftërat i kanë të fëlliqura me gjak të fëmijëve, grave dhe pleqve.

13. Gjatë ditëve të haxhit, në vitin 1407 H (1987 G), shiat e qeverisë së Iranit (Homeinit), në ditën e xhuma, në tokën më të pastër të këtij planeti, u ngritën në protesta dhe demonstrata të pakontrolluara. Në këtë vend të shenjtë ata bënë çrregullime, njëjtë sikur gjyshërit e tyre që bënë më herët. Gjatë këtyre demonstratave vranë shumë haxhilerë sunit dhe policë të shtetit Saudit. Numri i të vrarëve arriti në 402, prej tyre 85 ishin policë. Këto janë shiitët e Iranit, të cilët vdekjen e sunitëve e dëshirojnë më shumë se çdo gjë. Kjo çdo ditë ndodh në Irak.

Omer BERISHA

Islami politik!?

Termi: Islam politik, si termet e ngjashme "fundamentalizmi" dhe "radikalizmi" janë prodhim perëndimor të cilin në botën arabe e kanë importuar konsumuesit lokal të ideologjive, me qëndrimet nënvlerësuese ndaj Islamit. Pas këtyre termeve fshehen qëllime fyese. Të njëjtat përdoren si kamuflim për ta sulmuar Islamin, për t'i larguar dhe penguar njerëzit prej tij.

Çka nënkuptohet me termin Islam politik tek perëndimoret?

Në fillim me këtë term përcaktoheshin lëvizjet Islame të përhapura në botën Arabe, në Pakistan, në Indi, në Indonezi, në Malajzi, që kërkonin formimin e shtetit Islam që do të gjykon me sistemin dhe do të vendos vlerat që i ka shpallur Allahu, i madhëruar.

Vërejtjet perëndimore ndaj "Islamit politik"

1. Perëndimoret fillimisht e konsideruan dukuri të habitshme, që nuk mundet të paraqitet në vende ku ata i instaluan sistemet kolonialiste me të cilët menduan se e kanë konsoliduar sundimin laik. Ata, sipas metodologjisë perëndimore, në ato vende vendosën themelet të thella të varësisë gjithëpërfshirëse duke i siguruar interesat e tyre me sisteme mbrojtjeje funksionale për

një afat të gjatë. Paraqitja e këtyre lëvizjeve Islame atyre u dukej si antipod i rrezikshëm i laicizmit i cili dita ditës, si dukuri, po përhapej në botë. Kjo dukshëm i shqetësoi. Si mundet në këto kushte të paraqiten lëvizje që kundërshtojnë laicizmin dhe që thërresin në sundim fetar Islam.

2. Sipas mendimit më të përhapur, dhe nuk them se është parim në të cilin besojnë gjithë përkrahësit e laicizmit, çështja e fesë është çështje individuale dhe nuk ka të bëjë me jetën publike, në veçanti me jetën politike. Sipas tyre sistemi politik duhet të merr parasysh nevojën e barazisë së plotë politike në mes gjithë qytetarëve, pa dallime që varen nga përkatësia fetare.

3. Shumica e tyre mendojnë se tekstet fetare janë të kufizuara me kohë dhe vend, dhe nuk duhet të kuptohen sipërfaqësisht pa i përshtatur me kulturën e kohës.

4. Disa prej përkrahësve të shkollës laike mendojnë se thirrja për zbatimin ligjor të Islamit është dukuri e re që nuk ka qenë e njohur më herët dhe për këtë shkak përshtatet të përshkruhet si Islam politik për ta dalluar prej Islamit fetar (tradicional).

5. Në këto lëvizje ata shohin shfrytëzim të fesë për qëllime politike.

Këto shkaqe dhe të ngjashmet iniciuan armiqësinë e ashpër ideologjike mes laikëve dhe lëvizjeve Islame të cilët të parit i etiketuan si Islam politik. Jo rrallë ata nxisnin qeveritë që tu bëjnë shtypje këtyre lëvizjeve, edhe atëherë kur ky represion ishte në llogari të demokracisë së përkufizuar që zbatohej në botën Islame. Mediumet u shndërruan në armë të rrezikshme në këtë konflikt të hapur. Ashpërsimin e konfliktit e ndihmuan edhe hipokritët e vendeve Islame që duke luftuar për interesa të përkufizuara materiale dhe për publicitet janë rreshtuar në radhët e laikëve.

Këto ditë, zhvillimet e kësaj lufte janë bartur edhe në vendet që besojnë në parimin e obligimit të zbatimit të sheriatit.

Duke i vështuar fenomenet fetare, ideologjike dhe kulturore të këtyre vendeve, zakonet e tyre (ku bëjnë pjesë adetet e ngrënies, pijes, veshjes, gëzimit...), historinë dhe përvojat e tyre, do të shohim se elementet Islame në to pranohen si gjë normale në kohë që dukuritë e kundërta konsiderohen si të huaja, anormale. Në këtë realitet u paraqit nevoja për arsyetim të gjendjes faktike. Këto dukuri ata i shpallë si pasoja të sundimit diktatorial, të prapambeturisë ekonomike, të dobësisë ushtarake në vendet ku janë paraqitur këto lëvizje në botën arabe.

Zgjidhjen e problemit të "Islamit politik" ata e shohin në presionet që duhet ushtruar ndaj shteteve që të bëhen më të hapura dhe më "demokratike", dhe në ndihmën që duhet ofruar për zhvillim ekonomik që do ta përmirëson gjendjen e vështirë të rinisë, e cila duket e papërballueshme.

Me realizimin e këtyre reformave do të eliminohen shkaqet e kësaj dukurie, e quajtur Islami politik.

Përgjigja jonë është: ndoshta disa nga faktorët e përmendura të "Islamit politik" me të vërtetë e kanë nxitur të njëjtin, por, me siguri dhe pa dyshim, ato assesi nuk e kanë iniciuar fillimisht.

Ata që kanë sado pak dituri për fenë Islame dhe historinë e kanë të qartë se zbatimi i shpalljes në çështjet e politikës dhe sundimit është çështje me bazament të fortë në ajetet e Kur'anit, në hadithet e të Dërguarit dhe në fjalët e dijetarëve. Provë e këtij pohimi është realiteti historik i myslimanëve i cili nuk njih gjë që quhet sundim laik, përkundrazi këto sisteme kanë qenë imponim i sunduesit që i ka okupuar vendet e myslimanëve.

Edhe laicizmi që zbatohet në Lindje nga pikëpamja e largësisë prej fesë, nuk është në shkallën e laicizmit perëndimor. Shumë prej tyre mohojnë faktin se ndonjë qeveri e botës Islame ka qenë ose është laike.

Pohimi se feja shfrytëzohet për qëllime politike gjithashtu nuk qëndron për disa fakte:

Shumë prej dijetarëve të mëdhenj që kanë bërë thirrje në zbatimin e sheriatit, dhe në pohimin se ky zbatim është element bazë, i pandarë prej botë-kuptimit Islam, nuk kanë pasur pretendime politike e as kanë qenë të lidhur me ndonjë parti politike. Si shembuj do t'i përmendim: Muhamed b. Ibrahim, Muhamed Ebu Zehra, Muhamed el-Emin Esh Shenkiti, Ibën Bazi etj.

A ka ndodh që ndonjë individ apo lëvizje Islame të fiton privilegje politike, përfitime materiale dhe jo materiale? Po. Kjo dukuri (përfitimi material prej fesë) ka qenë e pranueshme gjatë tërë historisë njerëzore dhe brenda gjithë feve.

Nuk di për libër që më shumë se Kur'ani flet për këtë dukuri, që i shpjegon shkaqet e saj, që flet për grupet e ndryshme të përfshira në këto fenomene, dhe për pasojat negative të këtij realiteti. Libri i Allahut në shumë vende ua ka tërhequr vëmendjen njerëzve nga rreziku i saj.

Ata që e shtjellojnë këtë temë, duhet ta dinë se nuk kanë shpikur diçka të re. Nuk është këshillë e shëndosh që ata të na nxisin, ta braktisin fenë tonë sepse disa e kanë shfrytëzuar atë për përfitime politike?!

Shembulli tyre është sikur ata që "... që ndërtuan xhami sherri, mosbesimi e përçarjeje mes besimtarëve dhe ftuan në pritje (solemne) atë që më parë kishte luftuar kundër Allahut dhe të dërguarit të Tij." (Teube, 107)

Edhe pse e bënë këtë gjë ata betoheshin në Allahun se qëllimi i tyre ka qenë i mirë: "...Ata do të betohen: "Ne nuk kemi pasur tjetër qëllim, vetëm për të mirë!" (Teube, 107)

Po ta pasonim këtë parim do ta kishim lërë shpenzimin në rrugë të Allahut. Kështu do të vepronim sepse disa prej mynafikëve (myslimanë vetëm nga forma e jashtme) atë që e japin prej pasurisë tyre e konsiderojnë tatim/pasuri e humbur dhe këtë shpenzim e përdorin si alibi për të kurdisur kurthe kundër myslimanëve. Kështu ne as që do t'i respektonim dijetarët sepse prej tyre ka që e keqpërdorin fenë për interesa personale.

Allahu, subhanehu ve teala, thotë: "Ka disa beduinë që për atë që e jep, e konsideron si të dështuar dhe presin kthesa kundër jush. Kundër tyre e ardhmja qoftë e keqe! Allahu dëgjon, di. Po, ka edhe disa nga beduinët që besojnë Allahun dhe botën tjetër dhe atë që e japin e konsiderojnë afrim të Allahut dhe bekim të dërguarit. Veni re, ato janë afrime të Allahut për ata, e Allahu do t'i përfshijë në mëshirën e Tij. Allahu falë dhe është mëshirues. Allahu është i kënaqur me të hershmit e parë prej muhaxhirëve (migruesve) dhe prej ensarëve (vendasve - ndihmëtarë) dhe prej atyre që i pasuan ata me punë të mira, e edhe ata janë të kënaqur ndaj Tij. Atyre u ka përgatitur xhenete, në të cilët rrjedhin lumenj, ku do të jenë

përjetë të pasosur. E ky është fitim i madh." (Teube, 98-100)

Ashtu si disa njerëz devijojnë për shkak të qëllimit të keq, ta shfrytëzojnë fenë për leverdi politike, disa tjerë gabojnë dhe për shkak të dijes së kufizuar dhe kuptimit të gabuar të fesë, përdorin mjete që ndeshen me fenë për të arritur në përfitime politike. Kështu ata e shtrembërojnë fenë dhe i hutojnë njerëzit.

Pse ta braktisim veprimtarinë politike në baza fetare për shkak të kuptimit të gabuar të disa njerëzve rreth fesë.

Disa perëndimorë supozojnë se problemi qëndron në faktin se çdo njeri ka mundësi të pretendon se kuptimi i tij i Tevratit, Inxhilit ose Kur'anit është kuptimi më i shëndosh ose siç deklarojnë disa tjerë: në Kur'an, në Dhiatën e vjetër dhe në Dhiatën e re mundesh të gjesh prova për të argumentuar përfundimisht çdo pretendim.

Themi: Ka dallim mes pretendimit se ndonjë citat i ndonjë librit të shenjtë është argument për ndonjë fjalë ose vepër dhe rastit kur ai citat është me të vërtetë argument i vlefshëm. Sa i përket Kur'anit, për të cilin ne jemi të bindur se është libri i Allahut, ai nuk mundet të jetë provë për diçka që ndeshet me mësimet e tij.

"A nuk e përfillin ata (me vëmendje) Kur'anin? Sikur të ishte prej dikujt tjetër, përveç prej Allahut, do të gjenin në të shumë kundërthënie." (En Nisa, 82)

Disa thonë: nëse e pranojmë këtë parim mbetet një problem tjetër, problemi se teksti fetar me kontekst të këtillë dhe me kuptimet që i ngërthen, nuk përshtatet me kulturën e kohës. Nga ky problem rrjedh nevoja për komentimin e tij që tekstin do ta bënte të përshtatshëm. A nuk është kjo thirrje për mashtrim të shpirtit? Ti e lexon tekstin për të cilin thua se është fjalë e Allahut dhe e kupton në mënyrë të saktë e pastaj thua se ky kuptim nuk përshtatet me atë që e dua. Jam i detyruar që këtë kuptim ta ndryshoj dhe t'ia përshtati epshit tim. Pastaj thua se këtë që unë e kam pohuar si komentim, e që përputhet me aspiratat e epshit tim, është ajo të cilën për qëllim e ka pasur Allahu, i Lartësuar, me fjalët e Tij.

Këto fjalë a i thotë njeriu që është besimtar ose së paku njeri që e respekton vetën?

Ti duhet ta besosh fjalën e Allahut ashtu siç është shpallur ose të mos besosh se është fjalë e vërtetë dhe e drejtë duke thënë se këtë nuk ka mundësi ta thotë Allahu. Kështu do ta mohosh Librin që nga besimtarët përshkruhet si fjalët e Zotit.

Ky është ndoshta gabim më i lehtë se gabimi i atij që e kupton tekstin ashtu si duhet dhe pastaj e shtrembëron. Kjo cilësi është e refuzuar edhe me fe edhe prej atyre me tipare të shëndosha morale. Nga pajtimi me një gjë të tillë, na e ka tërhequr vëmendjen Allahu i madhëruar i cili thotë: "A

shpresoni se do t'u besojnë ata juve (jehuditë), kur dihet se një grup prej tyre dëgjuan fjalët e Allahut, edhe pse i kishin kuptuar, e duke qenë të vetëdijshëm (se çka bënin) i ndryshuan ato." (El Bekare, 75)

Analizo me vëmendje pjesën e ajetit ku Allahu pohon se ata i kishin kuptuar fjalët e Allahut dha pastaj duke qenë të vetëdijshëm për punën që janë duke e bërë i kanë ndryshuar.

Feja e vërtetë ka ardhur për t'ju sjellë dobi njerëzimit në këtë botë dhe në botën e pastajme dhe si e tillë nuk mundet të ndeshet me nevojat e kohës. Në termin nevoja të kohës nuk i kam përfshirë e as që duhet të përfshihen, epshet e njerëzve të shfaqura në vlerat, mendimet, traditat dhe zakonet e përhapura në një kohë ose vend. Feja nuk është shpallur që të jetë konform këtyre epseve, përkundrazi ajo i aprovon parimet e shëndosha dhe i mohon parimet e kota të aspiratave epshore.

Kriter janë fjalët e Allahut, jo epshet e njerëzve.

Shumë nga gjërat që sot quhen, të arritura kulturore dhe që janë në kundërshtim me fenë, nuk janë gjëra të veçanta për këtë kohë. Ata kanë qenë të pranishme në periudhat e injorancës gjatë tërë historisë. Shembull i qartë janë dënimet e fiksuara (el-hudud) si dënimi me vdekje për marrëdhënie të ndaluara seksuale që ithtarët e modernizmit duan ta anulojnë ose së paku ta ndryshojnë. Ky dënim ka qenë i paraparë edhe me Tevrat derisa të njëjtin, çifutët nuk e anuluan pak para ardhjes së Pejgamberit, paqja dhe mëshira e Allahut qofshin mbi të, për shkak se një dukuri e tillë ishte e përhapur shumë në mesin e parisë së tyre. E njëjta ka ndodhur me perëndimorët që e refuzojnë këtë dënim. Kur në një shoqëri përhapet një ves dalëngadalë zbehen ndjenjat e refuzimit të tyre. Çfarë mendoni se do të ndodh me dënimin e paraparë për atë ves??

Dr. Xhafer Shejh Idris
Përktheu: Talha KURTISHI

Hizballahu dhe Iraku

Qëndrimi i Hizballahut kundrejt rezistencës së guximshme irakiane ndaj hegjemonisë amerikane është gjëja më e çuditshme dhe shkakton dilema shumë të mëdha. Nëse kjo parti paraqet rezistencë të vërtetë kundër totalitarizmit amerikan në rajon, sikurse thonë ata dhe sikur i paramendojnë disa miq të tyre në rajon, atëherë parashtrohet pyetja: pse merr kësi qëndrime negative ndaj rezistencës irakiane, sa që edhe deklaratat e lidershit të partisë gjatë tërë këtyre viteve, kanë qenë kundër rezistencës dhe një përkrahje indirekte e okupimit, rolit dhe pranisë së tyre dhe përkrahje direkt e bashkëpunëtorëve të okupatorëve. Kishte sulme të vazhdueshme nga Hasen Nasrallah dhe lidershipi i partisë kundër rezistencës irakiane dhe kishte vërejtje nga çdo solidarizim apo ndihmë për rezistencën irakiane dhe me këtë sikurse kjo parti të ishte shndërruar në një përkrahës i projektit amerikan në rajon, ose rezistenca e saj në Liban nuk është kundër projektit amerikan por për qëllime krejtësisht tjera. Është për tu habit se si kjo parti akuzon qeverinë e Senjorës dhe e ka zili atë sikur qeveri e ambasadorit amerikan, kur kjo parti bën aleancë dhe përkrah publikisht qeverinë e pentagonit në Irak. Në kohën e fundit është detyruar Hasen Nasrallah ta zbutë vokabularin e tij kundër rezis-

tencës irakiane, pasi që u shtuan kritikat e opinionit sunit ndaj qëndrimit të tij të çuditshëm ndaj saj, pa asnjë arsye dhe pasi që hetoi humbjen e tij në praninë e tij në qarqet sunitë për shkak të këtij qëndrimi të keq dhe të paarsyeshëm. Mirëpo deri në këto momente media e hizballahut ka të njëjtin qëndrim të urryer ndaj rezistencës irakiane. Kush shikon kanalin satelitor "el-Menar", i cili është kanal televiziv i hizballahut mendon se është duke shikuar CNN, domethënë në lidhje me çështjen e Irakut. Qëndrimi më i mirë i tyre është injorimi i dosjes së Irakut dhe rezistencës së popullit të tij, sikurse mos të ekziston okupim dhe as rezistencë. Madje edhe qëndrimi i kanalit satelitor "El-Arabije" e cila akuzohet se është tërësisht lojale ndaj politikës amerikane në rajon, edhe ajo ka qëndrime më të ndershme se sa televizioni "El-Menar", sa i përket çështjes irakiane.

Përkrahja që i jep hizballahu dhe lojalitetin që ka në çështjen e Irakut është ndaj partisë më të keqe dhe lidershit më të keq. Ata janë miqtë e ngrohtë dhe aleatët e fuqishëm të Këshillit të lartë të revolucionit, i cili udhëhiqet nga Abdulaziz Hakimi, i cili është simboli më i dalluar i sektarizmit dhe njeriu më lojal ndaj amerikanëve dhe okupimit.

Këto kombinime janë shumë vështirë për tu kuptuar, nëse nuk i kthehemi

"burimit" dhe qendrës, qendrës së financimit, qendrës së lojalitetit dhe qendrës së referencës, nëse nuk i kthehemi Iranit, sepse që të dy partitë lëvizin me themelim, financim dhe përkujdes iraniane. Andaj nëse llogaritë iraniane në jugun e Libanit janë për ta "nxehur" atmosferën me amerikanët dhe sionistët, ashtu edhe ndodh, e nëse llogaritë iraniane në Irak janë me "mikpritje" për amerikanët dhe okupimin, atëherë bëhen lojal dhe ndihmojnë amerikanët. Pra, për të satën herë duhet të potencojmë se ata nuk janë boshti, se kush i bie fyellit ai e përcakton muzikën që duhet ta dëgjojnë tjerët dhe se aksionet e hizbullahut të "fabrikua" në jug të Libanit ishin jo ma shumë se "biznes" politik.

Dëshiroj këtu t'i citoj disa shprehje shumë të rëndësishme, të cilat i ka thënë ish sekretari gjeneral i kësaj partie, Subhi Tufejli, në një intervistë me gazetën "Sherkul-Evsat" londineze, në numrin 9067. Ai konsideron se aksionet që i bën Hizbullahu kundër forcave okupatore sioniste janë aksione "folklorike" dhe se tani paragesin rojtar të kufirit verior të Izraelit, ose sikurse thotë ai tekstualisht në këtë intervistë të publikuar, kur u pyet: pra, ju mendoni se rezistenca (e Hizbullahut) ka përfunduar? Ai u përgjigj: pse, a polemizohet kjo gjë?

Ka filluar fundi i kësaj rezistencë (të Hizbullahut) që nga momenti kur lidshipi i tyre hyri në marrëveshje të mirëkuptimit në Korrik të vitit 1994 dhe Prill 1996, që u dha mbrojtje kolonive izraelite edhe atë me pëlqimin e ministrit për punë të jashtme të Iranit.

Ky mirëkuptim synonte skajëzimin e rezistencës dhe futjen e tyre në marrëveshje me izraelitët, kurse aksionet folklorike që ndodhnin herë pas here, nuk kishin ndonjë rëndësi, sepse Izraeli ishte rehat.

Ajo që më dhemb është se rezistenca, rinia e së cilës më dha besën në vdekje për çlirim të tokave të okupuara arabe, ajo tash qëndron si roje e kufijve të kolonive izraelite dhe ai që tenton të ndërmerr ndonjë aktivitet kundër izraelitëve, e burgosin dhe i shijojnë lloj-lloj dënimesh në burgje". Këtu përfundoi fjala e ish sekretarit gjeneral të Hizbullahut.

Unë besoj se po t'i thosha unë këto fjalë do të ngriheshin podiume ekzekutimi në shumë vende, mirëpo ky është themelues i kësaj partie dhe njeriu i parë i saj. Ky është ai që i thotë këto fjalë dhe përshkruan këtë realitet.

Ndërkohë të tregojmë se qëndrimet e tija rreth rezistencës irakiane, edhe pse është jashtë partisë, janë shumë më të ndershme se sa qëndrimet e lidshipit momental të kësaj partie.

Xhemal Sulltan / Marrë nga gazeta "El-misrijun".

Përktheu: Bekir HALIMI

Tre lajme interesante

1- Kongresmeni i parë musliman betohet në Kuran e jo në Bibël sikurse ka qenë zakon gjatë betimit të kongresmenëve në kongresin amerikan.

Bëhet fjalë për kongresmenin Kat Elison, i cili është muslimani i parë që fiton të bëhet anëtar i kongresit amerikan dhe vjen nga partia demokratike. Gazeta "Telegraf" tregon se ky kongresmen është i vendosur që betimin e tij ta bëjë në Kur'an, e jo sikurse ka qenë traditë e përcjellë në kongresin amerikan që betimi në bëhen në Bibël. Ky gjest i këtij kongresmeni ka zgjuar reagime te disa qarqe amerikane saqë Denis Brajer në një reagim të tij rreth këtij gjesti ka shkruar: "Ne jemi në Amerikë, andaj nuk i takon Kat Elisonit të përcakton mënyrën se si do të betohet. Nëse ai përdor Kur'anin në këtë ritual të betimit, ai me këtë është duke tentuar të rrënon civilizimin amerikan".

(Marrë nga: islammemo.cc)

2- I vetmi që ka shpëtuar nga sulmet e njëmbëdhjetë shtatorit është bërë musliman

Në një konferencë të madhe në Londër me titull "Uniteti dhe paqa globale" e organizuar për lakmi, ky takim madhështor që mbahej në Excel London grumbullonte një pas një më shumë se 30.000 (tridhjetë mijë) pjesëmarrës.

Në këtë takim kaq grandioz një numër i madh publikonin hyrjen e tyre në Islam, mes tyre ishte edhe njeriu i vetëm që kishte shpëtuar nga sulmet e 11 shtatorit dhe kjo ishte një befasi e madhe për të pranishmit. Sigurisht se edhe për ne!

(Marrë nga: Islamtoday.net)

3- Agjenti rus kërkon të varrosset si musliman

Këtë lajm e kanë konfirmuar shumë vebfaqe të internetit dhe shumica e gazetave ditore në gjuhë të ndryshme të botës. Aleksandar Litvinenko ishte luftëtar për të drejtat e njeriut, hulumtues dhe zbulues i masakrave dhe gjenocideve që bëheshin në Çeçeni, ndoshta kjo ishte edhe shkaku i udhëzimit të tij.

b.h

(Artikujt e paraqitur në këtë seksion janë mendime dhe komente personale te autorëve dhe nuk korespondojnë domosdoshmërisht me atë që redaksia e Albislamit i di për të vërteta)

Namazi i bajramit

Çështja Namazi i Bajrameve është vaxhib për burrat dhe gratë, ngase Resulullahu salallahu alejhi ve selem, vazhdimisht ka falur dhe ka urdhëruar njerëzit për ta falë. Ummi Atije thotë: “Jemi urdhëruar t’i nxjerrim vajzat dhe gratë (për të falë namazin e Bajramit).” (Buhariu).

Hafsa bija e Sirinit thotë: “I ndali vajzat (shërbëtoreset) të dalin ditën e Bajramit, e erdh një grua mysafir në pallatin e Beni Hunejfit e unë shkova ta vizitoj, ajo tregoi se burri i motrës së saj ka prezentuar në 12 luftëra me Resulull-llahun salallahu alejhi ve selem, kurse motra e saj ka marrë pjesë në 6 luftëra me burrin e vet, e ka thënë: “U shërbenim të sëmureve dhe i shëronim të plagosurve. Një ditë i kam thënë Resulull-llahut salallahu alejhi ve selem: “Nëse njëra prej neve nuk ka xhilibab (hixhab - mbulesë), a bën gabim nëse nuk del (me falë namazin e bajramit) Resulull-llahu salallahu alejhi ve selem, tha: “Le të vesh hixhabin e shoqes së saj dhe le të dëshmojë të mirën dhe thirrjen e besimtarëve.” (Buhariu dhe Muslimi).

Koha e namazit të bajramit

Jezid bin Himar thotë: “Abdull-llah bin Busri - shoku i Resulull-llahut salallahu alejhi ve selem, doli me

njerëzit në Ditën e Fitër Bajramit — Kurban Bajramit e mohoi vonesën e imanit dhe tha: “Në këtë kohë, ne e kryenim namazin e Bajramit, e kjo ndodhte kur vinte koha e nafiles (kur ngrihej dielli).” (Ebu Davudi).

Dalja në musal-la

Prej hadithit të lartpërmendur mund të përfundojmë se vendi për të falë namazin e Bajramit është hapësira e gjerë, e jo xhamia. Sepse ashtu vepronte Resulullahu salallahu alejhi ve selem, dhe në të e kanë pasuar të tjerët pas tij.

Shënim:

Nëse Resulull-llahu salallahu alejhi ve selem, ka lënë xhaminë e tij, në të cilën xhami - një namaz vlen sa një mijë namaze dhe ka dalë e ka falur Bajramin në hapësirë, kjo tregon se sa vlerë të madhe ka dalja dhe falja e namazit në hapësirë - shesh.

A thirret ezani dhe ikameti për këtë namaz

Ibni Abbasi dhe Xhabiri thotë: “Nuk thirri ezani ditën e Fitër Bajramit e as ditën e Kurban Bajramit.” (Buhariu dhe Muslimi).

Në transmetimin e Muslimit, Xhabiri shton: “Nuk ka ezan për namazin e Fitër Bajramit, e as kur del imami, e

as pasi që del imami, nuk ka ikamet e as gjë. Atë ditë s'ka as thirrje e as ikamet." (Muslimi).

Forma e namazit

Namazi i Bajramit është dy rekate, përmban 12 tekbire (sipas sunetit), 7 në të parin, duke filluar menjëherë pas tekbirit fillestar dhe para leximit të Fatihasë dhe 5 tekbire në të dytin para leximit të Fatihasë. Amër ibën Shuajbi transmeton nga babai i tij, e ky nga gjyshi i tij, i cili thotë: "Resulullahu salallahu alejhi ve selem, në namazin e Bajramit morri 7 tekbire në rekatin e parë, 5 në të dytin." (Ibn Maxhe).

Aishja, radijallahu anha, thotë: "Gjatë namazit të Fitër Bajramit dhe Kurban Bajramit merren 7 dhe 5 tekbire me përjashtim të tekbireve të ruku-së." (Ebu Davudi).

Çka është e preferueshme të lexohet në këtë namaz

"Resulullahu salallahu alejhi ve selem, gjatë Bajrameve dhe ditës së xhuma, lexonte suren A'la dhe suren Gashije." (Muslimi).

Ubejdullah ibën Abdullahi tha: "Omeri doli ditën e Bajramit, e patë dërguar tek Ebu Vakid el-Lejthi për ta pyetur: "Çka lexonte Resulullahu salallahu alejhi ve selem, në këtë (ditë)?" I është përgjigjur: "Ka lexuar suren Kaff dhe Kamer." (Muslimi).

Hutbeja thuhet pas namazit

Ibën Abbasi thotë: "Kam parë namazin e Bajramit si e falte Resulullahu,

salallahu alejhi ve selem, Ebu Bekrin, Umeri dhe Othmani, e të gjithë falnin namazin para hutbes." (Buhariu dhe Muslimi).

A ka namaz para dhe pas namazit të bajramit

Ibën Abbasi thotë se Resulullahu salallahu alejhi ve selem, ditën e Bajramit i fali dy rekate e asgjë para dhe pas këtij namazi. (Buhariu dhe Muslimi).

Çka është e pëlqyer të bëhet ditën e bajramit

1. Larja e trupit. Aliu kur është pyetur për larjen, ka thënë: "Larja bëhet ditën e xhuma, ditën e Arafatit, ditën e Fitër dhe Kurban Bajramit." (Bejhakui).

2. Veshja e teshave më të mira. Ibën Abbasi, radijAllahu anhumu, thotë: "Resulullahu salallahu alejhi ve selem, ditën e Fitër Bajramit veshte manto të kuqe." (Taberaniu).

3. Është mirë të hash diç ditën e Fitër Bajramit, para se të dalësh për në xhami. Enesi thotë: "Resulullahu salallahu alejhi ve selem, nuk dilte nga shtëpia në ditën e Fitër Bajramit derisa të hante disa hurma." (Buhariu).

4. Është mirë të vonohet të ngrënit në ditën e Kurban Bajramit, me qëllim që të hajë nga Kurban i tij. Ebu Burejdeja thotë: "Resulullahu salallahu alejhi ve selem, nuk dilte nga shtëpia ditën e Fitër Bajramit derisa të hante, nuk hante ditën e Kurban Bajramit derisa ta therte (Kurbanin)." (Tirmidhiu).

5. Ndryshimi i rrugës gjatë shkuarjes dhe ardhjes. Xhabiri thotë: “Resullahu salallahu alejhi ve selem, ditën e Bajramit i ndërronte rrugët.” (Buhariu).

6. Thënia e tekbireve ditën e Bajramit. Allahu [subhanehu ve teala] thotë: “Dhe përmendeni Allahun ditëve të caktuara.” (El-Bekare: 203). Dhe thotë: “Kështu u kam nënshtruar juve ditët për të madhëruar Allahun, për atë që ju ka udhëzuar.” (El-Haxhxh: 37).

Gjatë Kurban Bajramit tekbiret fillojnë prej mëngjesit të ditës së Arafatit deri në iqindinë e ditës së fundit (domethënë ditës së katër të bajramit).

Sa i takon formës së tekbireve çështja është e lehtë. Ibën Mes’udi gjatë ditëve të bajramit tekbiret i recitonte kështu:

"ALLAHU EKBER KEBIRA, ALLAHU EKBER KEBIRA, ALLAHU EKBER UE EXHEL, ALLAHU EKBER UE LILAHIL HAMD - Allahu është më i madhi, Allahu është më i madhi, Allahu është më i madhi dhe më i madhëruari, Allahu është më i madhi dhe Atij i takon lavdia e falënderimi". (tri herë).

E njëjta gjë transmetohet edhe nga Ibën Abbasi.” (Bejhakui).

Ose:

“Allahu ekber, Allahu ekber, la ilahe il-Illah uAllahu ekber. Allahu ekber ve lilahlil hamd - Allahu është më i madhi, Allahu është më i madhi, nuk ka të adhruar me të drejtë pos Allahut, Allahu është më i madhi, më i madhi dhe Atij i takon lavdia e falënderimi”. (Ibën Ebi Shejbe).

AbdulAdhim el-Bedevi

Nga libri "El-Vexhiz fi fikhis Sunne vel Kitabil Aziz – Fik’hu shkurtimisht, nga Kur’ani dhe suneti", i cili së shpejti do të shihet dritën e botimit në gjuhën shqipe.

Përktheu: Bekir HALIMI

Kurbani dhe dispozitat mbi të

Allahun e falënderojmë me zemër të falënderuesit, paqja dhe mëshira e Allahut qofshin mbi të Dërguarin si mëshirë për botët, mbi familjen, shokët e tij dhe gjithë ata të cilit pasojnë rrugën e tij deri në ditën e gjykimit.

Allahu, subhanehu ve teala, e bëri të ligjshëm therjen e kurbanit me qëllim të pasurimit të sofrës të muslimanit në ditën e Bajramit.

Allahu, subhanehu ve teala, urdhëroi Ibrahimin, alejhi selam, që të therë djalin e vet Ismailin. Ibrahim, alejhi selam, aspak nuk u trondit dhe me vendosmëri vendosi të zbatojë urdhrin e Allahut. Në atë moment të vështirë Allahu zbret një dash nga qielli si shpagim: “Ne e shpaguam atë me një të therur (kurban) të rëndësishëm.” Safat, 107.

Prej asaj kohe muslimanët therin kurbane duke zbatuar urdhrin e Allahut.

Therja e kurbanit është prej suneteve të forta, andaj lërja e therjes së kurbanit për atë që ka mundësi është mekruh sepse ka lënë një vepër me vlerë të madhe.

Definicioni i Kurbanit:

Thotë Neveviu: Quhet ud-hije sepse therja e tij bëhet në kohën e duhasë (koha e mëngjesit kur dielli ngrihet në horizont)

Në terminologjinë e legjislacionit Islam ajo përkufizohet si: emër i përgjithshëm për kafshët (deve, lopë dhe dhen)

që theren në ditën e Bajramit dhe në ditët e teshrikut (11, 12, 13 Dhul Hixhe) si vepër e afrimit tek Allahu, subhanehu ve teala.

Urtësia e kësaj dispozite:

- Ky adhurim sikur çdo adhurim që bëhet në emër të Allahut, subhanehu ve teala, të afron tek Allahu. Allahu, subhanehu ve teala, thotë:

“Andaj ti falu dhe prej kurban për hir të Zotit tënd!” Kevther, 2

“Thuaj: “Namazi im, kurban im, jeta ime dhe vdekja ime janë thjesht për Allahun, Zotin e botëve.” En’am, 162

- Në të ka ngjallje të sunetit të Ibrahimit, alejhis selam, i cili ishte i gatshëm që të sakrifikojë djalin e tij për hir të Allahut, subhanehu ve teala.

- Në këtë vepër ka shtim të bereqetit në sofrën e Bajramit.

- Përhapet bereqeti dhe arrin mirësia në sofrën e të varfërve dhe nevojtarëve.

- Paraqet një shprehje praktike të falënderimit ndaj Allahut për furnizimin tonë me këto kafshë: “... andaj përmendeni emrin e Allahut duke qenë ato (të përgatitura për therje) në këmbë, e kur të shtrihen ato në tokë (dhe t'u dalë shpirti), hani prej tyre dhe ushqeni nevojtarin dhe atë që lyp. Ashtu, ato ua vëmë në shërbimin tuaj që ju të jeni mirënjohës. Tek Allahu nuk arrin as mishi e as gjaku i tyre, por te Ai arrin

bindja juaj. Ai ashtu ua nënshtroi ato juve që ta madhëroni Allahun për udhëzimet që ua bëri. Bamirësve jepi myzhde.” Haxhxh, 36-37

Dispozita mbi Kurbanin:

Sipas shumicës së dijetarëve ajo është është sunnet muekkede (i fortë, i konfirmuar) dhe është mekruh (e urryer) të mos theret kurban në gjendje të mundësisë.

Disa e konsiderojnë vaxhib (obligim) për kryefamiljarët që kanë mundësi të bëjnë atë, duke u bazuar në ajetin: “Andaj ti falu dhe prej kurban për hir të Zotit tënd!” ku therja e kurbanit është përmendur në formë urdhërore dhe në hadithin: “Kush e ka therur kurbanin para namazit le të ther një kurban tjetër.” (Buhari dhe Muslim). Po të ishte therja e Kurbanit sunnet nuk do të urdhëronte therjen e tjetrit për shkak të gabimit që e ka bërë, gjegjësisht gabimin e therjes së kurbanit para namazit të bajramit.

Mbi vlerën e kësaj vepre flet edhe hadithi i të Dërguarit, salallahu alejhi ve selem, i cili thotë: “Për birin e Ademit, ditën e Bajramit nuk ka vepër më të dashur tek Allahu, subhanehu ve teala, se derdhja e gjakut (kurban)...” (Ibën Maxhe dhe Tirmidhi hadithi është hasen)

E pyetën të Dërguarin e Allahut: Ç’janë këto kurvana? Tha: Traditë nga babai juaj Ibrahim, alejhi selam. Ç’kemi ne prej tyre? Tha: Për çdo qime të saj ju shkruhet një vepër e mirë. A vlen kjo edhe për qimet e leshit? pyetën. Tha:

Po.

1. Ai që ka vendosur të therë kurban nuk duhet t’i shkurton flokët e as thonjtë në dhjetë ditët e para të muajit Dhul Hixhxhe. I Dërguari i Allahut, salallahu alejhi ve selem, thotë: “Ai që ka vendosur të ther Kurban le të mos i prek flokët dhe thonjtë.” (Muslim). Nëse ai këtë e bën me harresë, madje edhe me vetëdije, atëherë duhet të pendohet dhe nuk obligohet më shpërgim (fidje)

2. Kurban duhet të jetë në moshën e caktuar. Për dhen: mbi gjashtë muaj. Për lopë mbi dy vjet dhe për deve mbi pesë vjet.

3. Kurban duhet të jetë i shëndoshë me gjitha pjesët e trupit. I Dërguari i Allahut, salallahu alejhi ve selem,, thotë: “Këto katër nuk lejohet therja e tyre si Kurban: ajo kafshë që nuk ka një sy, ajo që është e sëmurë me sëmundje të dukshme, ajo që është e gjymtë (sakat) dhe ajo që është shumë e vjetër.” (Ahmedi dhe Ebu Davudi) Në mangësitë e dukshme hynë edhe briri i thyer.

4. Kurban më i mirë është dashi bardhezi dhe me brinjë. I Dërguari i Allahut theri kurban dy desh bardhezi me brinjë. (Muslim) Ky dash e ka të zi barkun, këmbët dhe vendin përreth syve. Gjithashtu është e pëlqyer që ky kurban të ruhet me kujdes dhe të majmet, sepse kjo vepër është shenjë e madhërimit të dispozitave fetare ... e kush madhëron dispozitat e Allahut, ajo është shenjë e devotshmërisë së zemrave..

Në këtë hyn edhe blerja e kurbanit më të shtrenjtë, që është më i vlefshmi për pronarin e tij.

5. Kurbanit theret pas namazit të bajramit gjë të cilën e ka caktuar i Dërguari i Allahut, salallahu alejhi ve selem,, i cili ka thënë: “Kush e ther para sabahut vetëm se ka prerë për vetën, kurse ai që e ther pas namazit e ka qëlluar sunnetin e muslimanëve.” (Muslim)

6. Gjatë therjes e pëlqyer është që kurbanit të kthehet kah kibla thuhet dua: Bismil-lah vAllahu ekber Allahu-humme hadha minke ve leke - Në emër të Allahut, Allahu është më i madh. O zot ky kurban është (furnizim) prej teje dhe (sakrificë) për ty.

7. Është e pëlqyer që thika me të cilën bëhet therja të jetë e mprehtë mirë sepse kështu na ka porositur i Dërguari i Allahut, salallahu alejhi ve selem, i cili ka thënë: “Le të mprehtë thikën (ai që do të ther kurban) dhe le të rehaton kurbanin.” (Muslim)

8. Gjatë therjes i Dërguari i Allahut, salallahu alejhi ve selem, këmbën e vendoste në qafën e kurbanit që t'i lehtësohet therja.

9. Lejohet autorizimi i kasapit me therje me kusht që ai të përmend emrin e pronarit gjatë therjes. D.m.th. duhet

thënë ky kurban është prej filanit duke e përmendur me emër

10. Mustehab është që ndarja të bëhet në tre pjesë: 1/3 për familjen, 1/3 për të varfrit dhe 1/3 për miqtë dhe fqinjët. Gjithashtu lejohet që ta merr tërë mishin për vete ose ta dhuron tërë mishin.

11. Nuk lejohet të paguhet kasapi me diç të kurbanit por i jepet prej pasurisë tjetër.

12. Ibën Tejmijje, rahimehullah, thotë: Lejohet therja e Kurbanit për të vdekurin (për t'ia dhuruar shpërblimet e jo si sakrificim për të) mu ashtu siç lejohet bërja e haxhit për të apo dhënia e sadakasë...

Vetëm se duhet pasur kujdes se në shumë vende të botës bëhet gabimi siç është therja e kurbanit për të vdekurin e jo për vete dhe gabimi i dytë: therja e kurbanit për të vdekurin i cili konsiderohet "evlija". Kjo vepër është plotësisht e ndaluar dhe është prej veprave të shirkut.

Allahun e lusim që të bëjë kabull veptrat tona dhe t'i bëjë të sigjerta dhe të çiltra për Allahun, Zotin e botëve. Paqja dhe mëshira e Allahut qofshin mbi Muhamedin, salallahu alejhi ve selem.

Përgatiti: Talha KURTISHI

(publikimi i parë ishte te numri gjashtë i revistës)

Festimi i vitit të ri

Muhammedi [salallahu alejhi ve selem], kahmoti ka thënë një fjalë, që në ditët tona shohim realizimin e saj. Ai tha: "Do t'i pasoni traditat e popujve që kanë qenë para jush, pëllëmbë pas pëllëmbë, krah pas krah, madje edhe nëse hynë në vrimën e hardhucës do t'i pasonit". (Buhariu, Muslimi)

Prej fatkeqësive që i kanë goditur muslimanët në kohën tonë është po ky realitet, përngjasimi i tyre me të pafetë, jehudët dhe të krishterët. Shpeshherë i sheh ata se si të verbëruar imitojnë traditat e të huajve, veshmbathjen e tyre, madje edhe festat e tyre ua madhërojnë.

Pikërisht festimi i Viti të Ri sipas kalendarit Gregorian, jep të kuptojmë se sa muslimanët imitojnë të tjerët, duke pasur parasysh faktin se festa e Vitit të Ri është festë e jomuslimanëve. A mund të ketë fatkeqësi më të madhe se imitimi i armiqve dhe zënia e tyre për miq?!

Vini re se ç'thotë Allahu i Madhëruar: "Dhe mos anoni kah ata që bëjnë zullum e për atë shkak t'ju kap zjarri, sepse përveç Allahut nuk keni ndonjë mbrojtës, e mbeteni të pa ndihmuar." (Hud, 113)

"O ju që keni besuar! Mos thuani: Na përcill, po thuani: Na shiko, dhe respektoni! Mos-besimtarët kanë dënim të dhembshëm." (Bekare, 106)

Ibën Kethiri, Allahu e mëshiroftë, gjatë komentimit të këtij ajeti thotë: "Në këtë ajet ka ndalim të rreptë dhe kërcënim të ashpër për atë që imiton kafirat në fjalë, vepra, veshmbathje, festa, ibadete ose ndonjë tjetër çështje të tyre e që nuk është e ligjshme për ne."

Nga sunneti i pastër mund të veçojmë fjalën e Pejgamberit [salallahu alejhi ve selem]: "Kush i përngjan një populli ai është prej tyre."

Dijetarët islam, në kuptimin e fjalës "kush i përngjan një populli" thonë: "Kush vishet me teshat e tyre, ndjek rrugën së tyre, sillet sikurse ata, bën punët e tyre, për ta vlejné dispozitat dhe dënimi i njëjtë, dhe përfundimin e ka të njëjtë me ta, aq sa ka marrë prej tyre dhe aq sa i ka imituar. Kjo është kështu, sepse mes formës së jashtme dhe brendësisë ka lidhje dhe pajtim. Allahu [subhanehu ve teala] e ka dërguar Pejgamberin [salallahu alejhi ve selem] me ligj dhe rrugë të qartë, e në to ka fjalë, vepra dhe sjellje plotësisht të ndryshme nga ato të atyre, që u është hidhëruar Allahu (jehudive) dhe të humburve (krishterëve). Kështu që askush nuk largohet nga ligji dhe rruga islame dhe nuk e len atë për shkak të asaj që është te kafirat, përveç atij që në zemrën e tij ka sëmundje dhe

dyshime, qofshin ato ngurrimet apo nifak (hipokrizi).

S'ka dyshim se festat dhe ajo që lidhet me to, si kremtimet, ushqimet, pijet, veshjet, zbukurimet, lojërat, pushimet janë gjëra që anon kah ato epshi, e sidomos te gratë e fëmijët.

Allahu e din se shpirtrat e njerëzve i lakmojnë këto gjëra andaj ka veçuar për dy festa: Bajramin e Ramazanit dhe Bajramin e Kurbanit, pastaj ndaloi pjesëmarrjen me kafirat në cilëndo festë të tyre.

Pjesëmarrja me kafirat në festat e tyre le gjurmë të thella në fenë dhe dunjanë e njeriut:

E para: Kur u jepesh ëndjeve që gjenden në këto festa që nuk i ka ligjësuar Allahu, nuk do t'i lakmosh festat që i ka caktuar Allahu, Inuk do t'i duash e as madhërosh, prandaj pakësohen punët e mira dhe dëshpërohen shpirtrat.

E dyta: Festat janë pjesë e ligjeve dhe feve, bile ato janë veçoritë e tyre. Allahu thotë: "Çdo popull i kemi caktuar festë (fetare) që ata e festojnë..." (Haxh, 67)

Pra, secili që pajtohet me kafirat në festat e tyre e ka fundin në kufër (me kushtet e tij), e kush pajtohet në disa festa është pajtuar me disa degë të kufrit.

E treta: S'ka dyshim se atë që e bëjnë kafirat në festat e tyre është mëkat, bile edhe nëse veprat e tyre janë të lejuara, duhet ditur se e kanë origjinën

haram. Ndonjëherë kafirat ua zbukurojnë muslimanëve ato punë, duke i quajtur me emra të ndryshëm si nga ana sportive, kulturore apo shoqërore me qëllim që t'i shpijnë atje ku duan.

E katërta: Kush merr pjesë me kafirat në festimin e festave të tyre, sado pak qoftë ajo, do të shpie që më shumë t'i pasosh ato, e kur të përhapet kjo gjë e të bëhet e njohur, atëherë hyn në këto vepra populli i thjeshtë dhe kështu vazhdojnë derisa të bëhet traditë e tyre, mandej edhe mund të shtohet aq sa bëhet kufër të cilin nuk e mohon askush.

Disa muslimanë i ka mashtruar shejtani e ata zgjerohen në këtë aspekt dhe blejnë dhurata, i veshin fëmijët, harxhojnë pasuri, janë të gëzuar dhe këmbejnë urime, ashtu që kjo është bërë sikur të ishte festë e muslimanëve. Jo! Por, ajo ka dominuar në shpirtrat e tyre dhe është bërë më e bukur se festa të cilën e ka bërë të ligjshme Allahu i Lartësuar, me gojën e krijesës më të mirë Muhamedit [salallahu alejhi ve selem].

E pesta: Imitimi i kafirave në festimin e festave i gëzon kafirat për atë që e kanë. Kur t'i shohin muslimanët duke pasuar rrugën e tyre, u rritet zemra dhe i nënçmojnë muslimanët. E kjo u është mundësuar, për fat të keq në ditët tona siç mund të vërehet.

E gjashta: Prej asaj që e bëjnë kafirat nëpër festat e tyre, ka kufër, ka haram, ka edhe gjëra të lejuara,

ndërsa këto s'mund t'i dallojë një pjesë e madhe e popullit. Kjo shpie t'i lejojnë edhe punët e kufrit dhe i quajnë ose punë të pëlqyera ose harame.

E shtata: Pjesëmarrja me kafirat në festat e tyre si dhe imitimi i tyre i shpie muslimanët t'i marrin sjelljet dhe veset e tyre, sepse imitimi dhe bashkëveprimi i tyre në punët e dukshme ka gjurmë të qarta në pajtimin e brendësisë shpirtërore edhe pse në një mënyrë graduale të fshehtë.

E teta: Imitimi dhe bashkimi me kafirat në festat e tyre (e këto janë punë të dukshme), trashëgon njëfarë dashurie dhe miqësie ndaj tyre në brendësi, sikur që trashëgon përngjasimi në punë të jashtme. Kështu është në punët e dunjasë, e kur është fjala për çështjet fetare siç është edhe kremtimi i festave të tyre, atëherë dashuria dhe miqësia bëhet edhe më e madhe dhe më e fortë. Dihet shumë mirë, se dashja e kafirave dhe miqësimi me ta kundërshton dhe mohon imanin (besimin).

Gjëra që duhet t'i dijë çdo musliman

1) Asnjërit prej muslimanëve nuk i lejohet ta festojë Vitin e Ri, dhe të marrë pjesë me kafirat dhe t'i pasojë ata në veprat e tyre, pa marrë parasysh se si i quajnë këto vepra.

2) Bashkimi me kafirat në festimet e tyre është i ndaluar rreptësisht, mandej ndodh që ky bashkim në disa forma ta nxjerr njeriun nga feja isla-

me. Duhet ditur se të gjitha llojet e pjesëmarrjes dhe bashkimit janë të ndaluara qoftë ajo ndeje me ta, shkuarje në shtetet e tyre apo përgatitje e ushqimeve etj.

3) Pjesëmarrja me kafirat në festimet e tyre ndikon keq te muslimani në fenë dhe jetën e tij. Prandaj mos u mashtroni me fjalë të ëmbla dhe lajka.

Borxh i muslimanëve është që t'i frikohen Allahut e të largohen nga bashkëudhëtimi me kafirat nëpër gjëra të kota, të mos i mashtrojnë jeta e kësaj bote dhe bukuritë e saja të rrejshme, të përforcohen në fenë e vet të plotë, pasi që i ka udhëzuar Allahu dhe të frikohen se mos u devijohen zemrat, se pas devijimit nuk udhëzohen më. Allahu [subhanehu ve teala] thotë: "...prandaj, le të ruhen ata që kundërshtojnë rrugën e tij (Muhamedit) se ata do t'i zë ndonjë telashe, ose do t'i godasë dënimi i hidhur." (Nur, 63)

Ky ajet u kërcënohet atyre që e kundërshtojnë rrugën e Pejgamberit [salallahu alejhi ve selem] dhe ligjin e tij, sepse nëse e bëjnë atë mund t'i godasë është kufri ose nifaku, ose mund t'i godasë dënim i hidhur në dunja ose në ahiret apo në të dyja.

Vetëm prej Allahut kërkojmë ta përmirësojë gjendjen e muslimanëve në çdo vend dhe të na ndihmojë të kapemi për librin e Allahut dhe sunnetin e Pejgamberit [salallahu alejhi ve selem].

Agim BEKIRI

A të ka vdekur prindi?

Një mik i imi më tha: a të ka vdekur prindi? Vallë, i ke pasur këto ndjenja më herët..?

Nëse nuk ke pasur ndjenja të këtilla më herët, eja t'i përshkruaj...

Për një çast dhe moment humbet nga jeta yte ai që ishte shkak për jetën tënde, humbet dhe lë pas vete me qindra kujtime që ta mbushin mendjen dhe zemrën. Humbet befasisht, pa paralajmërim. Kështu vazhdimisht bën vdekja, vjen në befasi dhe nuk bën dallim mes të madhit dhe të voglit.

Bërtasim për lajmin e mërzhitshëm se na ka vdekur baba, madje edhe nuk na besohet se kjo ka ndodhur. Ishte me mua para disa ditëve, flitnim me të për martesën, shtëpinë, familjen. Ai e mbushte shtëpinë me gëzim dhe qeshje me komentet e tija komike.

I dashuri vëlla, ajo që nuk e di, ndoshta edhe e di, mirëpo e injoron, është fakti se të gjitha krijesat nuk e kuptojnë vlerën e asaj që e posedojnë përpos se kur ta humbin, andaj edhe ti nuk do ta kuptosh vlerën e babës tënd, përpos se kur do ta humbësh. Atëherë të rikthehen kujtimet me të dhe i parashtron vetes një pyetje, por e cila bartë me vete

zhurmën e mija topave në mendjen dhe qenien tënde...

Vallë vdiq e shkoi duke qenë i kënaqur me mua?

Vallë, i ka marrë me vete gabimet dhe sjelljet e këqija të mija apo mi ka falur me zemrën e tij të mëshirshme, zemrën e prindit, i cili nuk bartë urrejtje dhe mllef për bijtë e tij çka do që i bëjnë ata?

Nëse mi ka falur, si ta di këtë gjë?

A kishte qenë e mundshme të arrija grada më të larta te ai?

E nëse nuk mi ka falur gabimet dhe sjelljen e keqe time, e i ka mbeetur diçka në zemrën e tij ndaj meje, si ta di këtë gjë?

A kam mundësi të shpagoj këtë mëkat?

Këtu përfundoi fjala e mikut tim, nuk mundi të vazhdojë bisedën e tij, sepse e kaploi vaji, kurse unë e shikoja me dhembshuri, sepse kjo fatkeqësi ishte shumë e rëndë për te.

Në këtë moment mu kujtua ljas ibën Muaviu, i cili kur i vdiq e ëma qau, e i thanë: pse po qanë? Tha: "Kisha të hapur dy dyer të xhenetit, e mu mbyll njëra, kurse shpresoj që mos të më mbyllet edhe tjetra, derisa të hyjmë unë dhe babi im bashkë në xhenet".

Në këto çaste mu kujtuan edhe shumë tregime të myslimanëve të parë dhe bamirësia e tyre ndaj prindërve të vet.

Me'muni thotë se nuk ka pa njeri më bamirës ndaj babës së vet se sa Fadël ibën Jahja. Vazhdon në bisedën e tij dhe na e sjell këtë tregim:

"Babai i tij çdo herë merrte abdes me ujë të nxehtë. Kur u futën në burg, në një natë të ftohtë, gardiani, rojtari i burgut, nuk u lejoi që të fusin dru në qeli. Kur ra në gjumë babai i Fadlit, ai e mori enën e ujit dhe e vendoi mbi llambë dhe ashtu qëndroi deri në mëngjes. Kur u zgjua babai i tij në mëngjes i mundësoi të merr abdes me ujë të ngrohtë. Natën e ardhshme kujdestarët e burgut e larguan edhe llambën, atëherë Fadli e mori enën e ujit, e futi nën rrobat e tija dhe e vendoi në bark që ta nxeh ujin me ngrohtësinë e barkut, duke duruar kështu të ftohtin e ujit dhe kohës".

Vëlla i dashur ja edhe një tregim, i cili e shtyri Omerin, radijAllahu anhu, të qajë dhe ata që ishin përreth tij...

Në disa libra tregohet se Umeje Kenani ishte i pari i fisit të vet, kish-te një djalë që e kishte emrin Kilab. Ata kishin bërë hixhret në Medinë në kohën e Omerit, radijallahu anhu. Ata qëndruan një kohë në Medinë dhe u njoftuan mirë me banorët e Medinës dhe shokët e Muhamedit, salallahu alejhi ve selem. Në një takim me

shokët e Muhamedit, salallahu alejhi ve selem, Kilabi u parashtrori pyetjen:

Cila është vepra më e mirë në Islam?

I thanë: xihadi në rrugë të Allahut.

Kilabi shkoi te Omeri, radijAllahu anhu, duke kërkuar pjesëmarrje në ndonjë luftë. Omeri, radijAllahu anhu, e dërgoi me ushtrinë muslimane në Persi. Kur mori vesh babai i tij, e kapi për qafe e i tha: mos i le vet prindërit e tu pleq dhe të dobët. Ata të kanë rritur kur ishe i vogël, e tani kur ata kanë nevojë për ty, ti do t'i lësh?

U tha: do t'ju lë vet për një vepër, e cila është më mirë për mua.

Pasi që mori pëlqimin e prindërve doli me ushtrinë islame. Mirëpo kthimi i tij u vonua shumë kohë.

Babai dhe nëna e tij një ditë ishin të ulur nën hijen e një hurme të tyre dhe ndërkohë erdhi një pëllumb në follenë e vet dhe lozte e argëtohej me zogun e vet. Kur pa plaku këtë pamje qau, qau edhe plaka. Ndërkohë babait iu dobësua shikimi.

Pasi që kthimi i djalit nga kjo detyrë u vonua shumë shkoi te Omeri, radijAllahu anhu, në xhami e i tha: "Omer, pasha Allahun, nëse nuk ma kthen sa ma shpejtë djalin tim do të lutem kundër teje në Arafat".

Omeri, radijAllahu anhu, menjëherë u shkroi komandantëve të vet që ta kthejnë këtë djalë te prindërit e vet. Kur u kthye djali nga luftimet hyri te Omeri, radijAllahu anhu, e Omeri e

pyeti: cila ka qenë vepra më e mirë që ke bërë ndaj prindërve tuaj?

Tha: çdo herë i jepja përparësi atyre dhe ia kryeja të gjitha nevojat e tyre. Kur doja të mjelja për ta qumësht shkoja në ahër të deveve, shikoja devenë me më shumë qumësht, e rehatoja dhe e leja që të pushojë, pastaj ia laja sisët derisa të ftoheshin, pastaj e mjelja e ua jepja që ta pinë.

E thirri Omeri, radijAllahu anhu, babanë e tij. Kur erdhi, i kërrusur, i ligështuar, me shikim të dobët, dhe hyri te Omeri, Omeri, radijAllahu anhu, i tha: si je o babai i Kilabit?

Tha: ashtu si më sheh, o kryetar i muslimanëve.

Tha: çka kishe dashtë më së shumti sot?

Tha: asgjë nuk dua sot, asnjë lajm nuk më gëzon dhe asnjë e keqe nuk më çrehaton.

Omeri i tha: asgjë, asgjë.

Tha: po, do të kisha dashur që Kilabi, djali im të ishte këtu afër meje, t'ia marr erën dhe ta përqaft për se të vdes.

Qau Omeri, radijAllahu anhu, dhe i tha: do të arrish atë që do, me lejen e Allahut.

Omeri, radijAllahu anhu, e urdhëroi Kilabin që të shkojë dhe të mjelë qumësht nga deveja për babanë e vet, ashtu sikurse bënte para se të dilte në luftë dhe t'ia sillte. Kur ia solli qumështin Omerit dhe Omeri këtë qumësht ia dha Ebu Kilabit duke i thënë: pije këtë. Kur e afroi buzën e tij afër pjatës që ta pinte tha: O kryetar i muslimanëve, pasha Allahun, jam duke marrë erën e duarve të Kilabit. Omeri, radijAllahu anhu, qau e tha: ja ku e ke Kilabin, ta kemi sjell nga lufta. U ngrit shpejt e përqafoi djalin e tij dhe e shtrëngoi fortë duke qarë, kurse edhe Omeri me ata që ishin të pranishëm qanin. Pastaj Omeri, radijAllahu anhu, tha: Djali im, kujdesu për prindërit dhe në bami-rësi ndaj tyre mundohu sa të jenë gjallë, e pastaj kujdesu për veten tënde pas tyre.

Eja, vëllai im i dashur, nxito dhe sillu mirë me prindërit tuaj, ji sikur këta kolosë të mëdhenj, para së të gdhimë ndonjë ditë para fatkeqësisë së befasishme, e njerëzit përreth të na thonë: Allahu të dhëntë sabrin dhe të përpjektë me të në xhenet, se të ka vdekur baba...

Marrë nga: islammemo.cc
Përktheu: Bekir HALIMI

Konstruksioni mental

Në konstruksionin e thellë mental të njeriut ka gjëra jo të përshtatshme dhe pasi që nuk jemi të vetëdijshëm për to, atëherë ne u përgjigjemi atyre, kurse duke iu përgjigjur këtyre gjërave arrijmë shumë rezultate të këqija. Prej këtyre gjërave, për shembull, janë: shikimi i negativiteteve dhe jogatishmëria për t'i parë pozitivitetet. Kjo sikurse të buron nga dëshira e madhe për kritikë ose buron nga paaftësia konstruksionale për t'i parë gjërat e mira. Pa marr parasysh se çka është shkaku, kjo gjendje defektuale mund të shkakton edhe defekt tjetër në nivel të shërimit. Ja disa shembuj sqarues:

1- Shumë prindër zakonisht heshitin në shtëpi, ata nuk flasin me fëmijët e tyre, nuk mbjellin ide të mira në mendjet e tyre dhe nuk ua sqarojnë vlerat dhe shembujt fisnik, të cilat duhet t'i personifikojnë. Ndoshta kjo ndodh prej tyre për shkak të besimit se gjërat e fëmijëve të tyre janë në rregull dhe se nuk ka gjëra të reja ose shtesë që mund tu jepën atyre. Kjo gjendje vazhdon derisa fëmija të bie në ndonjë problem të madh ose i shkakton familjes një turp të madh.

Në këto raste shpërthejnë burimet e urtësisë nga goja e prindit dhe fillon kampanja e madhe për qortim,

ofendim dhe akuzim, pastaj kjo kalon edhe në rrahje dhe dëbim nga shtëpia.

Poqëse konstruksioni mental i prindit do të ishte pozitiv ndoshta do të ndodhte e kundërta. Ai në kohërat e zakonshme, kohërat e komoditetit, duhet të flet mbi gjërat që ndërtojnë kahe të mira te ai dhe që i gdhendin tek ai vlerat islame dhe objektivat fisnike. Ai mundohet të ndërtojë ura të besimit mes tij dhe fëmijës të vet. Nëpërmjet këtyre veprimeve kultivohet ndërgjegjja e brendshme te fëmijët, lehtësohet biseda e çiltër mes prindërve dhe fëmijëve dhe me këto veprime gdhenden vijat e para që i pengojnë ata të bien në probleme të mëdha. Nëse ndodh ndonjë problem, shërimi i tij do të jetë i lehtë, kurse rruga e kthimit do të jetë e shtruar, e prindi do të vëren se nuk ka nevojë për shumë emocione dhe shumë britmë.

2- Në shumë shkolla është e mirënjohur se drejtori i mirë është drejtori i vendosur, i cili ka venduar rend në lëvizjet e nxënësve në shkollë dhe eliminon pamjet që mund të paraqesin përjashtime në veshmbathje dhe dukje të tyre. Ne nuk e përkrahim liberalizmin kundrejt këtyre gjërave, mirëpo mundi kryesor nuk duhet të harxhohet në këto gjëra, sepse ajo është vetëm manifestim i sëmundjes,

e jo vet sëmundja. Mundi duhet të orientohej drejt ndërtimit të mendjes, emocioneve dhe ndjenjave të nxënësve drejt thellimit të domethënies së fetarizmit dhe vlerave në shpirtin e tyre që pamja e mirë të reflekton brendësinë e bukur.

Është shumë me rëndësi të kuptojmë se aktivitetet e mëdha civilizuese dhe përmirësuese nuk ngrihen mbi ndalesat, bllokimet dhe ngushticat, por mbi dhënien, flijimin, kreativitetin dhe iniciativën. Në hije të këtyre komponentëve ndodh shërimi i problemeve që lindin si rezultat i lëvizjes dhe përparimit.

Shumë devijime të fëmijëve dhe nxënësve vijnë si eho e mungesës së

konstruksionit dhe boshllëkut të madh shpirtëror. Veprat pozitive shtyjnë drejt emancipimit shpirtëror dhe mental, kurse ndalesat dhe përkufizimet shtyjnë drejt ngufatjes dhe shkrirjes, e dallimi mes tyre është sikurse dallimi mes jetës dhe vdekjes.

Njeriu i dobët, i dëshpëruar dhe i izoluar nuk ka nevojë për gjëra që e bëjnë edhe më të dobët, por ka nevojë për dikë që do t'ia çliron energjinë dhe do t'i lëviz kuptimet që flenë tek ai. Besimtari i fuqishëm është më i mirë se besimtari i dobët edhe pse në të dy ka mirësi, sikurse ka thënë Pejgamberi, salallahu alejhi ve selem.

Dr. Abdul-Kerim Bekkar
Përktheu: Bekir HALIMI

Këshilla

Sot për, fat të keq, në mesin e shumë besimtarëve, e edhe dikush prej nesh mund të jetë prej tyre, është përhapur një cilësi e keqe e cila ia vlen të kritikohet e ajo është; pasimi i gabimeve të tjerëve, gëzimi për ato gabime dhe përhapja e tyre në masë pa kurrfarë përgjegjësie e bile as nuk mërzhiten për pasojat negative që mund të sjellë një gjë e tillë. Pasoja këto që reflektojnë në dy anët në mënyrë negative, pra si tek përqeshësi e ashtu edhe tek i përqeshuri, po ashtu sjellë pasoja negative në këtë botë tek të dy palët kurse në botën tjetër vetëm tek pala e parë, pra tek përqeshësi.

Tek disa njerëz është shumë normale që të flasin, kritikojnë, të marrin nëpër gojë dhe nëpër këmbë personalitetin e të tjerëve pa ndier kurrfarë problemi për këtë vepër. Me rëndësi tek ta është që t'i përqeshin besimtarët duke i cekur sa më shumë gabimet e tyre dhe në këtë mënyrë t'i bëjë të qeshin të tjerët, e nuk mendojnë të shkretët se shumë shpejtë, nëse nuk pendohen dhe nuk kërkojnë falje prej atyre vëllezërve, ajo e qeshur do tu dalë e qarë atë Ditë kur do t'i dalin Zotit të tyre përpara për t'ua llogaritur veprat.

Është e kuptueshme të përqeshet vëllai, t'i ceken dobësitë që i ka, e

ndoshta edhe shumë të tjera që nuk i ka, por t'i vishen ato vetëm e vetëm fjalimin e tij ta bëjë sa më interesant, dhe t'i tërheq kah vetja të tjerët gjatë të folurit, e ndoshta ata që e dëgjojnë asnjëri prej tyre nuk ia tërheq vërejtjen as edhe me fjalën më të vogël “frikësoju Zotit”, por e lënë të flasë e të futet në mëkate sa më thellë duke mos pasur guxim askush ta kundërshtojë e aq më tepër ta ndalojë.

Aisheja, radijAllahu anha, një ditë para të Dërguarit, salallahu alejhi ve selem, e përmendi Safijen, radijAllahu anha, dhe bëri shenjë me dorë - kishte për qëllim të thotë - “ajo e shkurta, atëherë i Dërguari i Allahut, salallahu alejhi ve selem, i tha: “Vallahi, ke bërë një mëkat i cili po të kishte rënë në det do ta ndryshonte ngjyrën apo shijen e tij”. E Aisheja këtë gjest e bëri në prezencë vetëm të të Dërguarit, e të askujt tjetër, por megjithatë Pejgamberi salallahu alejhi ue selem, ia tha këto fjalë, duke e ditur se Safija me të vërtet ishte e shkurtër, pra nuk i vishej asaj asgjë, mirëpo vetëm pse u tha në mënyrë përqeshëse edhe Pejgamberi, salallahu alejhi ve selem, ia tha këto fjalë. E athua çfarë është gjendja e atij i cili në mase e përqeshë vëllain besimtar e aq më tepër nëse atij ja ve-

shë ato gjëra të cilat ai nuk i ka aspak ?!

Andaj është obligim i çdo besimtari që t'i shikojë gabimet e tij dhe të merret me to duke u munduar që t'i përmirësojë, e nëse merret me veten e tij ka mjaftë punë, e mos t'i përgjojë gabimet e të tjerëve e në këtë mënyrë ta sëmur zemrën e tij duke u bërë sikurse spiun i cili i përgjon të tjerët.

E mund të ndodhë që tjetri rastësisht apo me qëllim të veproj gjeste jo të pëlqyera apo të ndaluara para besimtarit, atëherë nëse e vëren prej tij këtë gjest rastësisht i lejohet dhe obligohet ta këshillojë, me rregullat dhe kushtet që do t'i cekim pak më poshtë.

Trasmeton Ebu Hurejre se i Dërguari i Allahut, salallahu alejhi ve selem, thotë: "Besimtari është pasqyrë e besimtarit, është vëlla i tij i cili ja ruan çdo gjë të tij, po ashtu edhe e mbron kur nuk është prezent". Shënon Ebu Davudi dhe Albani e konsideron hadith të "mirë".

Të punuarit me këto rregulla apo lënia e tyre asgjë nuk aludojnë veçse shkallën e lartë apo të ulët të besimit në zemrat e njerëzve.

Të ndalemi duke e sqaruar fjalinë e parë të këtij hadithi:

- "Besimtari është pasqyrë e besimtarit":

Vëllai duhet të jetë pasqyrë e vëllait të tij për çdo gjë, por së pari

për t'ia treguar të mirat e tij me qëllim që ta nxisë apo ta stimulojë për të vazhduar në vepra të mira, duke pasur kujdes që mos ta teprojë me lëvdata sepse është rrezik ta mashtrojnë dhe t'ia rrisin mendjen të lavdëruarit gjë e cila mund të ndikojë negativisht. Pastaj duhet të bëhet edhe pasqyrë për t'ia treguar dobësitë dhe gabimet e tij.

Pejgamberi, salallahu alejhi ve selem, në hadithin e tij të lartpërmendur e ceki fjalën "pasqyrë" për disa qëllime e ja vlen për t'i cekur vetëm dy:

1-Është cekur "pasqyra" ngase njeriu nuk ka mundësi që në trupin e tij të shoh çdo gjë me sytë e tij nëse nuk i ndihmon ky mjet, e pasi nuk mund ta shoh fytyrën e tij atëherë është shumë e arsyeshme që edhe gjestet e tij mos t'i vërejë të gjitha por ka nevojë që dikush tjetër t'ia tregojë ato. E zakonisht në pasqyrë shikohet fytyra e cila në mënyrë tërthorazi tregon karakterin, nderin dhe besimin e njeriut sepse shenjat e besimit apo të kufrit vërehen në fytyrë. Andaj nuk duhet t'i urrejmë ata që na këshillojnë - padyshim nëse i pasojnë rregullat të cilat do t'i përmendim - sepse asnjëri prej nesh nuk është në gjendje që çdo vepër, gjest, e as fjalë të tij ta kontrollojë gjithmonë por ka nevojë për vëllazërit e tij.

2- Është cekur "pasqyra" ngase është mjet i cili t'ia tregon mirësitë e

edhe dobësitë apo gabimet duke mos t'i pakësuar e as shtuar aspak, por ashtu siç je në të vërtetë edhe pasqyra të tregon. Kurrsesi një njeri i bardhë nuk mund të duket në pasqyrë i zi dhe anasjelltas.

Pejgamberi, salallahu alejhi ve selem, në mënyrë indirekte me këtë shembull të pasqyrës iu dha të kuptojnë besimtarëve se vëllait tënd nuk duhet t'ia fshehësh as të mirat e as të këqijat por as edhe t'ia shtosh ato por të jesh i drejtë sa të mundesh me të.

Besimtari nëse ndodhë të vërej prej vëllait të tij ndonjë gabim dhe dëshiron që ta këshillojë duhet t'i ketë parasysh disa rregulla prej të cilave janë:

1- Të vërtetojmë se ekziston sigurt ajo cilësi negative tek vëllai.

2- Ta këshillojmë në vetmi sepse këshilla në vetmi konsiderohet këshillë, e nëse ajo bëhet publikisht, atëherë është nënçmim dhe marrje e fytyrës.

3- Së pari ta përgatisësh psikikisht duke e lavdëruar më cilësi pozitive që i ka e në fund ta këshillosh.

4- T'i japësh të kuptojë se ti edhe pse po e këshillon nuk do të thotë se unë jam më i mirë se ti. Kjo arrihet me fjalë, sjellje etj.

5- Ta vërej vëllai tek ti singëritetin dhe dashurinë tënde ndaj tij gjë e cila ndikon shumë pozitivisht në përmirësim dhe johidhërim.

6- Mos ta teprosh me këshilla të shpeshta ndaj një personi e sidomos nëse është i ri në Islam sepse ka mundësi të mërzhitet me to dhe në të ardhmen mos t'i pranojë ato.

7- Nëse ti je personi i përshtatshëm për ta këshilluar atëherë këshilloje e nëse mendon se nuk je, atëherë gjeje personin e përshtatshëm i cili ndikon tek ai.

8- Lute Allahun para dhe pas këshillës që t'ia lehtësojë përmirësimin vëllait, e kush lutet për tjetrin është lutur për vete. Dhe në fund bëhu besimtar i mirë dhe kërko prej vëllezërve këshilla e mos prit që ata të këshillojnë, sepse ndoshta ngush-tohen prej teje.

Lulzim SUSURI

Roli i grave të thirrësve në fe

Shumë prej grave të mira nuk e dinë, harrojnë apo habiten se edhe ato marrin pjesë në sevapin dhe veprat që Allahu ua mundëson burrave të tyre t'i bëjnë. Këtë shpërblim e arrijnë çdoherë kur ato shpresojnë shpërblimet dhe krijojnë atmosferën e duhur në shtëpi, prej ku ai merr fuqinë dhe guximin. Ato po ashtu, i inkurajojnë burrat, i këshillojnë për durim dhe ua forcojnë ambiciet për të vazhduar në thirrje kah Allahu dhe aktivitetet tjera bamirëse.

Kjo mosdije apo, më mirë thuaj kjo shtirje për mosdije, harresa dhe habitja e grave shpesh ka dhënë rezultate jo të mira në raportet e saj me burrin, madje ka shkaktuar pengesa të mëdha në rrugën e thirrësit. Prej atyre pengesave janë:

1. Ankesat e shumta nga burri ose kundër burrit për shkak të qëndrimit të gjatë jashtë shtëpisë, mosrealizimit të kërkesave të saja, luajtjes së madhe të fëmijëve, problemet që ia bëjnë fëmijët asaj, atmosferës dhe klimës... Imam Muslimi në sahihun e tij transmeton se Xhabiri, Allahu qoftë i kënaqur me të, rrëfen: Isha prezent kur Resulullahu, salallahu alejhi ve selem, na e fali namazin e Bajramit. Në fillim e fali namazin para ligjëratës, pa ezan dhe pa ikamet. Pastaj, u

ngrit duke u mbështetur te Bilali dhe filloi të urdhëroi që t'i kemi frikë Allahut, nxiste në respektim të Allahut, i këshillonte njerëzit dhe i përkujtonte. Pastaj, eci derisa arriti te gratë dhe filloi t'i këshillojë dhe t'i përkujtojë, duke u thënë: Jepni sadaka, sepse shumë prej grave do të jenë lëndë djegëse të Zjarrit. Atëherë, nga mesi i grave u çua një grua dhe tha: Pse, o i dërguar i Allahut? Sepse shumë anko-heni dhe mohoni mirësitë e burrit - tha Resulullahu, salallahu alejhi ve selem. Pas kësaj, gratë filluan të japin sadaka nga të gjitha llojet e stolive që kishin.

2. Kërkesat e shumta dhe mosinteresi për kohën dhe momentin, se a është përshtatshme të parashtrohet ajo kërkesë apo jo.

3. Bërja e krahasimeve të dukshme dhe jo të sakta, duke mos ditur sekretet e çdo shtëpie dhe duke mos vërejtur gjërat negative te ata. Në këtë mënyrë ajo bën krahasime midis burrit të saj dhe burrave të afërmve, shoqeve dhe njerëzve tjerë. Shumë më mirë do të ishte të bënte krahasimin me shumë familje të dëshpëruara, në të cilat vazhdimisht jetohet me potere, kërcënime, rrahje dhe dhunime, për shkak se burrat i kanë pijanecë apo diç tjetër.

4. Moskryerja e edukimit të fëmijëve ashtu si duhet, duke u mbështetur në faktin se përgjegjësinë primare për këtë e ka burri.

5. Humbja e dukjes së bukur në fytyrë, duke u argumentuar se burri vazhdimisht vonohet dhe ka shumë punë.

6. Caktimi i takimeve me të afërmit dhe shoqet e saja, duke mos shikuar aspak në mundësitë e burrit për realizimin e tyre.

7. Ndikimi i shpejtë nga muhabetet e grave dhe besimi i çdo fjale që thuhet.

8. Mohimi i mirësive dhe momenteve të mira që ka pasur me burrin.

9. Dhënia rëndësi gjërave të dukshme dhe zbukurimeve të thata.

10. Dëshpërimi dhe depresioni i vazhdueshëm për shkak të ambicieve të ulëta. Ambiciet e burrit të saj janë në qiell, por të saj nën dhe. Posa të arrijë burri në shtëpi vëren mërzinë dhe dëshpërimin për një të keqe që ka ndodhur apo për ndonjë detyrë që s'e ka kryer, sepse ajo është e angazhuar me filan modën që ka dalë apo me fustanin ku ka bërë gabim rrobaqepësja.

Ajo që kërkohet dhe shpresohet nga gruaja e davetxhiut, nga një grua që kupton, që është largpamëse dhe shpreson ardhmëri të ndritshme, është që me burrin e saj të ketë këtë sjellje:

1. Të bësh lutje para daljes së tij dhe pasi të del, për qëndrueshmëri. Kjo është nga shkaqet që më së shumti do ta përforcojnë, e kjo nuk të kushton asgjë motër e nderuar.

2. T'i kryesh detyrat që ke me fëmijët dhe të mos ankohesh nga ata, apo t'i telefonosh shpesh se çka paskan bërë fëmijët. Fjala e Haulës, radijallahu anha: "Me të unë kam fëmijë, nëse ia lë vetëm atij do të humbin, e nëse i mbaj vetëm unë do të mbesin të uritur", tregon qartë rolin kryesor që ka gruaja në edukim.

3. Tubimi dhe koordinimi i kërkesave që ke, duke u munduar t'ia paraqetshtrish që të mundet t'i kryejë në kohë të përshtatshme. Po ashtu mos harro ta përkujtosh se për këto gjëra ai do të shpërblehet.

4. Përkujtoje burrin vazhdimisht se çfarë punë të mira mundet të kryejë dhe ndihmoji sa të mundesh.

5. Këshilloje të ketë durim dhe përkujtoje se për të ka shpërblim. E kur kaplohet me plogështi, detyra dhe lodhje, ti duro dhe mos i këput lidhjet.

6. Barti të gjitha detyrat e shtëpisë dhe gjej zgjidhje për çdo situatë, e kur është në udhëtim mos e lajmëro me diç që ia prishë qejfin, sepse ashtu e pengon aktivitetin e tij.

7. Ndihmoji në tubimin e materialeve, shkrimin e temave të ndryshme apo ideve të reja. Ndihmoji të shkruajë dhe të printojë atë që i duhet, nëse mundesh.

8. T'i afroresh fizikisht edhe më tepër kur të vësh se ai dëshiron atë, por mos harro t'i lësh mundësi edhe të rrijë apo të flejë vetë, kur të vësh se ai dëshiron ashtu.

9. Mos ia parashtro asnjë kërkesë kur është i lodhur apo kur ka mendime të shkapërderdhura...

10. Mundohu të dukesh bukur dhe elegante në momentin kur ai vjen në shtëpi.

11. Mundohu t'i ofrosh atmosferë të përshtatshme për të pushuar dhe fjetur, larg zhurmës së fëmijëve.

12. Mundohu të sjellësh risi në shtëpi, duke ndërruar renditjen e orendisë në shtëpi, gjë që ndikon të ketë klimë të përshtatshme për pushim shpirtëror.

13. Të jesh e afërt me familjen e tij dhe të jesh e njohur se si i kanë hallet, sepse kështu do të kurseje

shumë kohë për të, ndërsa familja e tij do të jetë e kënaqur me ty dhe atë.

14. Pritja adekuate, madje gëzimi me mysafirët që i vijnë, duke shpresuar shpërblim për shërbimin që ua bën.

15. Largimi i plotë nga harxhimet e tepërta, çfarëdo qofshin (ushqim, ujë, rrymë, tesha etj).

16. Të durosh dhe të mos anko-hesh edhe për problemet më të vogla shëndetësore. Jepi shumë rëndësi shërimit me Kur'an dhe sa më pak përdor ilaçe mjekësore.

Paqja dhe lavdërimi qofshin mbi peygamberin tonë Muhamed, familjen e tij dhe shokët e tij.

Dr. Jahja ibën Ibrahim el-Jahja
Përshtati: Omer BERISHA

Femra dhe kërkimi i dijes

Pasiqë në Islam nuk kërkohet nga besimtari që për shkak të besimit të izohet nga shoqëria, ai ndikon dhe ndikohet nga shoqëria, kështu ai ka përgjegjësi ndaj saj. Shkëputja nga shoqëria bëhet kur njeriu dëmtohet nga ajo, siç kemi rastin e djelmoshave të cilët u strehuan në shpellë që përmeden në Kur'an në Suren El-Kehf.

Kjo vlen edhe për femrat pasi që rregullat e të lejuarave dhe të ndaluarave vlejnë për të dy gjinitë. Disa dispozita të përcaktuara për mashkullin ose femrën në disa çështje, janë vetëm për shkak të natyrës dhe mundësive të tyre. P.sh. mashkulli obligohet ta mbajë familjen materialisht kurse gruaja mbanë përgjegjësitë brenda shtëpisë.

Prandaj është një domosdoshmëri për femrën myslimane të këtë njohuri që çdo përgjegjësi që mbanë mbi supet e saj ta kryejë në mënyrën e duhur. Ajo duhet të jetë gjithëherë e lidhur për Kur'anin dhe sunnetin me lexim, sepse Kur'ani është përkujtues i asaj që duhet bërë dhe ushqim i zemrës, kurse sunneti është shpjegues i Kur'anit.

Nuk është Islami sikurse ndonjë shkencë, ta marrim shembull matematikën e cila do të interesonte më tepër matematicientëve. Islami nuk është "profesion" që duhet të intere-

sojë vetëm hoxhallarëve, sepse ka të bëjë me çdo pore të jetës me secilin pa dallim moshe, gjinie, race ose kombi.

Gratë në disa familje për shkak të punëve të përditshme të shtëpisë me vështirësi po arrijnë ta kryejnë obligimin ditor siç është namazi. Kjo në njëfarë mënyre po kalon në vrapim pas kësaj bote. Këtë po e them në rastet kur punët e shtëpisë janë bërë prioritet dhe janë komplikuar e tepruar, e jo se ato duhet lënë dhe rënë në përtaci.

Kurse disa bashkëshortë u munduan që grave të tyre tu ofrojnë kushte sa më të mira për praktikimin e Islamit e ato, në vend që të shfrytëzojnë këtë rast të volitshëm për tu pasuruar me dije, bredhin në thasetheme e gjëra të kota. Kurse kjo po kalon në njëfarë mënyre në dëmin e kohës së lirë. Rrugë e preferuar e Islamit është mesatarja.

Është i nevojshëm kërkimi i diturisë sepse femra është në kontakt me rrethin e saj, ku ajo ose është thirrëse në të mirë ose e thirrur nga të tjerët. Dituria e dobët ose do të shkaktonte thirrje të dobët ose rënie në gabime. Për këtë femra duhet të këtë një pasqyrë të përgjithshme dhe të pastër ndaj Islamit e t'i largohet imitimit të verbër, me ndihmën e Allahut, subha-

nehu ue teala dhe të fokusohet në gje-
ra që janë me rendësi për tu fokusuar.

Gjithherë ka qenë i nevojshëm
kërkimi i diturisë e sidomos sot kur
janë përzier vlerat, nëse një femër
dëshiron të ekspozoj trupin, të gjitha
dyert do t'i gjejë të hapura me për-
plot duartrokitje dhe përkrahje. Dikur
gjeneratat e vjetra thërrisnin në të
mire sipas mundësisë se tyre, kurse
sot, edhe gjenerata e gjyshërve disi
ka hyrë në "modë".

Pra edhe nëse nuk motivohet dhe
nuk përkrahet, nga rrethi i saj një
grua myslimane, do të këtë dobi nga
ditura në shkencat Islame.

Ditura e saj do të jetë e dobishme
aq sa e praktikon ajo. Muhamedi,
salallahu alejhi ue selem, tha: "Udhëzi-
mi (Kur'ani) dhe dijenia me të cilën
Allahu i Madhëruar më ka dërguar janë
si shiu i madh i cili bie në tokë pjellore,
ku e pranon ujin dhe prodhon barin
dhe shumë gjelbërime të tjera. E po
ashtu edhe në tokë të fortë, në të cilën
tubohet uji (bëhet pus) dhe sërish
njerëzit kanë dobi; pinë prej aty, u
japin bagëtive dhe ujisin. Mirëpo shiu
bie po ashtu edhe në tokë jopjellore,
në ato vende as uji nuk tubohet e as
që mbinë diçka. Kështu është shembu-
lli i atij që e ka kuptuar këtë fe, duke e
mësuar për vete e pastaj edhe të
tjerëve dhe shembulli i atij që për këtë
nuk e ka çarë kokën fare, e as që e ka
pranuar udhëzimin e Allahut me të cilin
jam dërguar". Buhariu.

Në këtë hadith krahasohen me llojet
e tokës personat, të cilët e kanë pra-
nuar Islamin, i kanë mësuar rregullat e
tij dhe këto rregulla ua transmetojnë të
tjerëve. Sipas hadithit janë tri lloje të
tokës, të cilave u përgjigjen tri lloje të
njerëzve: i pari, mëson për vete dhe i
mëson të tjerët; i dyti, mëson diturinë
dhe nuk e përhap; dhe i treti, nuk
mëson, prandaj, mbetet i padijshëm.
Ky i fundit i ngjanë tokës jopjellore.

Nga krahasimi i sipërpërmendur
Neveviu vjen në përfundim se ekzis-
tojnë tri kategori njerëzish, të cilët ja-
në të ngjashëm me kategoritë e toka-
ve të përmendura më lartë. Një lloj e
pranon ujin, e shfrytëzon atë dhe pas
thatësisë vishet me gjelbërim, bën
bereket, bar, që i përdorin edhe nje-
rëzit edhe kafshët. Kësaj toke i përgji-
gjen njerëzit, të cilët pranojnë këshi-
lla, mësojnë vetën dhe i mësojnë të
tjerët. Lloji tjetër i tokës, që është e
fortë, ku uji mblidhet (bëhet pus, li-
qen) dhe për vete nuk ka ndonjë dobi
edhe pse për njerëzit është e dobish-
me, atë e shfrytëzojnë njerëzit, bimët
dhe kafshët. Kësaj toke i përngjajnë
njerëzit të cilët kanë mësuar fenë por
nuk punojnë sipas saj. Ata e ruajnë
diturinë e tyre, por, fundja, ua japin të
tjerëve, të cilët e shfrytëzojnë për
interes të vetin ose të shoqërisë në
përgjithësi. Këta njerëz janë të dobi-
shëm pjesërisht dhe meritojnë kujdes
përkatës. Lloji i tretë i tokës është
plotësisht jopjellore, nuk tubon ujin, e

as që mbinë diçka prej saj. Kësaj toke i ngjajnë njerëzit, të cilët janë të pa ngritur shpirtërisht, të paditur dhe të prapambetur. Këtyre nuk u intereson dija, nuk mësojnë dhe nuk kanë çka t'u tregojnë të tjerëve.

Pra, siç po shohim kategoria e parë e njerëzve mysliman është plotësisht e dobishme sepse mëson për vete, e praktikon diturinë dhe i mëson të tjerët. Kategoria e dytë është pjesërisht e dobishme, sepse ose mëson dhe praktikon për vete e të tjerët nuk i mëson ose vetë nuk praktikon e të tjerët i mëson. Kurse kategoria e tretë është plotësisht e padobishme sepse

as nuk di për veti as s'ka çfarë t'i mësoj të tjerët.

Përveç asaj, gruaja duhet pasur kujdes literaturën të cilën ajo e lexon, sepse janë përkthyer libra të paklasifikuara, dhe sipas shijes se disa përkthyesve. Muhamedi salallahu alejhi ue selem, u lut: "O Allah ma shot diturinë dhe me mbroj nga dituria nga e cila nuk kam dobi".

Allahu na ndihmoftë të spastrohemi nga gjërat që na janë koduar nga shoqëria në mënyrë direkt ose indirekt e të vëmë peshoren e Islamit në zemrat tona dhe të lidhemi për të vërtetën e Islamit deri në takimin tonë me Allahun e Lartmadhëruar.

Pakize Krasniqi

Letër burrit – nga bashkëshortja

(Kjo letër është nga një grua, për burrin e saj, i cili nga angazhimi me adhurim nuk rri sa duhet me gruan e tij...)

Në emër të Allahut, Gjithëmëshirshmit Mëshirëplotit, tek Ai mbështetemi dhe prej Tij kërkojmë ndihmë..

Paqja, mëshira dhe bekimi i Allahut goftë mbi ty. Burri im i dashur

Në fillim e lus Allahun që t'i pranojë punët tua të mira, t'i bëjë ato të sinqerta, të të bëjë ty nga më të sinqertit.

Këto ditë, edhe pse largimi dhe ndarja yt ishte shumë e rëndë për mua, të cilën e llogaris sa një jetë të tërë, ajo që ma largon mërzinë është bindja se ti, këtë largim je duke e shfrytëzuar në respektim të Allahut, i Cili është dhe do të jetë shkak i bashkëjetesës sonë... na bëftë të qëndrueshëm në të vërtetë...

Kam disa fjalë, që dëshirova t'i dërgoj me zemër para se t'i dërgoj me laps.

I dashur, bëhu i sinqertë me Allahun, nëse dëshiron vepra të pranuar, që mundimi yt të mos bëhet pluhur e hi...

Jam e qetë dhe e di së gjëja më e shtrenjtë që posedon në këtë botë është feja dhe Islami, unë për këtë krenohem... atëherë kur të thërret kjo fe, kujdes dhe shumë kujdes mos kthe kokën nga ne... sepse kemi Allahun, që kujdeset për neve...

Dashuria ime për ty, është aq e madhe, sa që nuk mund të shprehet në këto rreshta. Mirëpo, dashuria dhe kre-

naria ime me ty, rritet edhe më tepër kur e di se ti nuk ngurron që ta ndihmosh këtë fe dhe vëllezërit e tu musliman edhe më gjënë më të shtrenjtë, me shpirtin e madh që ke... Allahu na e mundësoftë xhenetin që të dyve...

Burri im, këtë fjalë ta them me plotë dashuri... sikur tërë dynjaja me gjithë çka ka të tubohet për të bërë diçka kundër teje, nuk do të munden përderisa ti je prej atyre që kënaqësinë më të madhe e ndiejnë me Allahun... Kthimi, mbrojtja, ndihma dhe mbështetja yte le të jetë vetëm tek Allahu, ndërsa Libri i Tij le të bëhet shpirti me të cilin do të jetosh... Asnjë moment mos u mbështet në vetvete, sepse do të humbesh dhe shkatërrohesh... mbështetjen ta kesh në Kujdestarin e Madhëruar, e në askënd tjetër prej krijesave...

Për në fund: Çdoherë kur të kesh rastin t'i bësh mirë kësaj, assesi mos e braktis...

E lus Allahun, sikur që na ka tubuar në këtë botë për shkak të Islamit, të na tubojë edhe në xhenetin e përherëshëm, neve dhe fëmijët tanë...

Të dua o njeriu më i shtrenjtë

Allahu më dhëntë begati për shkak teje, e ndihmoftë këtë fe me ty dhe të bëftë nga ushtarët e Tij

Allahu t'i pranoftë adhurimet

Ummu Zehra

Përktheu: O. B.

Dijetarët dhe mendimtarët

Safijjur Rahman El Mubarekfuri

Allahu i mundësoftë të pijë prej "Nektarit të vulosur të xhenetit"

Nga India e largët na kanë ardhur lajme pikëlluese, për vdekjen e dijetarit të respektuar, librat e të cilit gjen-den në gati të gjitha raftet e bibliote-kave të përgjithshme dhe ato private.

Libri i tij "Nektari i vulosur" është libri më i njohur bashkëkohor mbi biografinë e Muhamedit, salallahu alejhi ve selem. Ky libër ka lënë gjurmë të pashlyeshme në shpirtrat dhe sjelljen e shumë muslimanëve. Prezantimi bashkëkohor i ndodhivë të jetës Pejgamberike ishte nxitës që shumë kërkues të diturisë të mbështeten kryesisht në këtë libër gjatë studimit të jetëpërshkrimit të Muhamedit, alejhis salatu ve selam. Shumica e njohën pasi që lexuan librin e tij dhe popullariteti i tij ishte shkaku që lajmi i vdekjes të përhapet shpejtë.

U lind në fshatin Husejn Abad afër Benarsit, India veriore, në vitin 1942. mësimet i ndjeku sipas mënyrës së rregullt e praktikuar në nënkontinentin indian. Mësoi në medresenë Fejd e cila zbatonte parimin e mësimin intern sipas të cilit nxënësit qëndronin në internatet e shkollës dhe nuk ktheheshin në shtëpi përpos

gjatë ditëve festive. Ishte shumë mendjemprehtë dhe për gjysmë orë i mësonte mësimet që shokët e tij i mësonin për dy ditë.

Pas diplomimit u zgjodh mësues në të njëjtën shkollë, që më vonë të transferohet në Universitetin Selefik në Benars ku punoi si ligjërues. Një kohë të gjatë punoi edhe si kryeredaktor i revistës "Muhadith" të cilën e botonte Universiteti.

Në vitin 1408 H u emërua në postin e hulumtuesit në Qendrën për shërbim ndaj trashëgimisë Pejgamberike. Në këtë post punoi deri në vitin 1418 H kur me kërkesë të drejtorit të shtëpisë botuese "Darus Selam" u zgjodh në postin e mbikëqyrësit të punimeve shkencore pranë shtëpisë botuese. Libri "Nektari i vulosuri xhenetit" është punimi i tij që e bëri të njohur në nivel botëror.

Me këtë libër ai mori pjesë në garën të cilën e organizoi "Rabita", për libër që do të shtjellon jetën e të Dërguarit, mëshirë për botët, Muhamedit, salallahu alejhi ve selem. Libri i tij u shpall për libër më të mirë në këtë garë.

Librin e shkroi për një afat që nuk zgjati më shumë se tre muaj sepse

për lajmërimin e garës kishte marrë vesh vonë. Ndihma e Allahut dhe pas-taj vendosmëria dhe puna e pandër-prerë e El Mubarekfurit ishin faktorët që ndihmuan përfundimin e librit. Përpilimi i librit të këtillë ishte sukses i madh nëse marrim parasysh mun-gesën e librave referencë në Indi dhe kohën e shkurtë për përfundimin e librit.

Si rast i veçantë gjatë jetës së tij që duhet të përmendet është edhe debati me shehun e tarikatit Bralevi-je, që e lejojnë kërkimin e ndërmjetë-simit e të vdekurve gjatë lutjes (te-ves-sulit), njëfarë Abdul Mustafa. Në këtë debat që u organizua me kërke-së të Abdul Mustafasë morën pjesë mijëra njerëz dhe pasi që El Muba-rekfuri e sqaroi qartë këtë çështje dhe i hodhi poshtë "argumentet" e tyre u penduan 49 persona dhe nën-të familje e braktisën këtë tarikat. Punoi edhe në sqarimin e devijimin e disa sekteve si Kadjanitë dhe mohu-esit e Sunnetit. Shkroi edhe disa lib-ra në këtë temë. Këto libra janë të botuara në gjuhën Urdu.

Është edhe autor i librit Muhamedi, alejhi selam në librat e indusëve.

Librat e indusve, të shkruara në gjuhën sanskrit, libra që nuk lejohet të lexohen nga njerëzit e thjeshte, flasin shumë për cilësitë e të dërgu-arit që do të dërgohet mëshirë për botët. Në këto tekste ai përshkruhet si njeri që do ta falënderon Zotin

shumë. Disa priftërinj indus e pran-u-an Islamin pasi që e lexuan këtë libër. Ky libër është botuar edhe në gjuhën indiane.

Në vitin 1418 H u zgjodh në postin e emirit të bashkësisë së Ehli Ha-dithit në Indi. Në këtë post nuk mbeti kohë të gjatë sepse nuk dëshironte që angazhimet zyrtare t'ia marrin kohën e leximit dhe hulumtimit.

Dallohej me modesti, i butë dhe i lehtë për komunikim. Parapëlqente qetësinë dhe largësinë prej jetës pub-like. Nuk i vinte rëndë që për ndonjë gjë që nuk e dinte t'i pyet edhe nxë-nësit e tij. I këshillonte njerëzit me bu-tësi, maturi dhe mos nxitim. Kërkonte që gjatë gjykimit për personat dhe dijetarët të gjykohej drejtë...

Thoshte: I Dërguari i Allahut ka thënë: Nuk është prej neve ai që nuk i mëshiron të rinjtë, nuk i respekton pleqtë dhe nuk e di vlerën e dijetarë-ve tanë.

Gjatë sjelljes me kundërshtarin ai këshillonte me këto cilësi:

1. Njohuri të gjera dhe të thella fetare. Ata me dije gjysmake prishin më tepër se sa ndreqin.

2. Përkufizimi preciz i pikës së mospajtimit dhe largimi nga përgjithë-simi, paqartësia dhe akuzimi pa bazë.

3. Drejtësia gjatë gjykimit edhe atëherë kur ai sillet padrejtësisht ndaj teje.

4. Paragjykimi i mirë për vëllain tënd mysliman.

5. Të potencohet fakti se qëllimi i debatit është bashkimi i muslimanëve dhe arritja tek e vërteta.

6. Respekti i kundërshtarit si njeri dhe marrja në konsideratë të kontributit të tij në shkencë dhe në përgjithësi.

Veprimtaria e tij:

Në gjuhën arabe i ka shkruar këto libra:

1. Nektari i vulosur i xhenetit (e përkthyer dhe e botuar në gjuhën shqipe)

2. Lulishte e dritave (versioni i shkurtuar i Nektarit i përkthyer gjithashtu në gjuhën shqipe)

3. Shkurtimi i tefsirit të Ibën Kethirit

4. Redaktimi i tefsirit "Xhelalejn"

5. Komentimi i sahihut të Imam Muslimit me titull "Minnetul Mun'im"

6. Komentimi i përmbledhjes së haditheve "Bulugul Meram"

7. Ibrazul Hakki ves Savab fi Mes'eletil Sufuri vel Hixhab

Pas një gjakderdhje në tru para katër muaj mbeti i lidhur për shtrat, që më 10 Dhul Ka'de të vitit 1427 H të ndërron jetë.

Pas vete la fëmijë që InshaAllah do të vazhdojnë rrugën e tij.

Dy nga djemtë e tij pas diplomimit janë kthyer në vendlindje për të vazhduar punën si thirrës. Djali i tretë ka vazhduar studimet pasdiplome në fakultetin e Sheriatit pranë Universitetit Islamik në Medinë.

Allahu e mëshiroftë me mëshirën e Tij të gjerë.

Kelim ibën Maksud El Hasen

Përshtati: Talha KURTISHI

Nuk mund ta kuptojmë Kur'anin pa Sunnet

Allahu, subhanehu ve teala, thotë: "Vjedhësit dhe vjedhëses prejani duart, ...". (El-Maide: 38). Ky ajet është shembull i përshtatshëm për këtë temë. Fjala vjedhës është e përgjithshme, kurse Sunneti gojor e ka përcaktuar se në këtë ajet flitet për vjedhësin që ka vjedhur një çerek dinar të arit, sepse Pejgamberi, salallahu alejhi ve selem, ka thënë: "Nuk pritet dora përpos se në çerek dinar e më shumë". (Buhariu dhe Muslimi).

Pejgamberi, salallahu alejhi ve selem këtë e ka sqaruar edhe me veprat e tij, ose me veprat e sahabeve dhe konfirmimet e tij. Ata ia prenin dorën vjedhësit në nje, siç është e njohur kjo në librat e hadithit.

Shembull tjetër: Sunneti gojor e ka sqaruar domethënien e ajetit të tejemumit:

"...atëherë mësyjeni dheun dhe fërkoni me të fytyrat dhe duart (tejem-mum)...". (Nisa, 43; Maide, 6). Sipas haditheve mësojmë se tejemumi merret me shuplakat, hadithi është: "Tejemumi përbëhet nga një shuplakë me të cilën fërkon fytyrën dhe shuplakat". (Buhariu dhe Muslimi).

Në vijim do t'ju ofrojmë edhe disa ajete, të cilat nuk mund të kuptohen si duhet, siç dëshiron Allahu, përpos se nëpërmjet Sunnetit:

1- "Ata që besuan dhe besimin e tyre nuk e ngatërruan me (zullum) besim të kotë, atyre u takon të jenë të sigurt dhe ata janë në rrugë të drejtë". (El-Enam: 82). Sahabët e Pejgamberit, salallahu alejhi ve selem, zullumin, që është përmendur në këtë ajet e kanë kuptuar si zullum të përgjithshëm, i cili e kaplon secilin zullum sado që është i vogël. Andaj ky ajet u paraqiti problem, e thanë: I Dërguar Allahut! Kush prej nesh nuk e ngatërron besimin e vet me zullum? Atëherë Pejgamberi, salallahu alejhi ve selem, u sqaroi duke u thënë: "Nuk është kjo për qëllim me këtë ajet, por është për qëllim idhujtaria, shirku. A nuk keni dëgjuar fjalën e Lukmanit: "...O djali im, mos i përshkruaj Allahut shok, sepse idhujtaria është padrejtësi më e madhe!" (Lukman: 13)". (Buhariu dhe Muslimi).

2- Ajeti: "Kur të jeni në udhëtim e sipër, nuk është mëkat për ju të shkurtoni namazin, nëse frikoheni se jobesimtarët do t'ju sjellin ndonjë të keqe. Jobesimtarët janë armiq tuaj të hapët". (En-Nisa: 101).

Sipas kuptimit të dukshëm të këtij ajeti del se shkurtimi i namazit në udhëtim është i kushtëzuar me frikë, andaj disa sahabë e kanë pyetur Pejgamberin, salallahu alejhi ve selem, duke thënë: "Pse e shkurtojmë namazin, pasi që tash nuk kemi frikë? Pejgamberi, salallahu alejhi ve selem, u përgjigj: "Dhuratë të cilën ua ka dhënë Allahu, andaj pranojeni dhuratën e Allahut". (Muslimi).

3- Ajeti: "Juve u janë ndaluar (t'i hani): ngordhësit, gjaku,...". (El-Maide: 3).

Sunneti verbal i Pejgamberit, salallahu alejhi ve selem, ka sqaruar se ngordhësira e karkalecit dhe peshkut dhe gjaku i mëlçisë dhe shpënetkës, është i lejuar, pasi që Pejgamberi, salallahu alejhi ve selem, ka thënë: "Na janë lejuar dy ngordhësira dhe dy gjakra: karkaleci e peshku dhe mëlçia e shpënetka".

4- Ajeti: "Thuaj: "Në atë që më është shpallur mua (në Kur'an) nuk po gjej të ndaluar diçka nga ushqimi, përveç në qoftë se ai (ushqimi) është: cofëtinë, gjak i derdhur ose mish derri, ai është i ndytë, dhe pos asaj që është therur jo në emër të Allahut (por të ndonjë idhulli) e që është mëkat. ...". (El-Enam: 145).

Na ka ardhur Sunneti duke na e sqaruar gjërat tjera të ndaluara që nuk janë të përmendura në këtë ajet, siç është hadithi i Pejgamberit, salallahu alejhi ve selem:

"E ndaluar është të hahet çdo kafshë dhëmbëshkyese dhe çdo shpezë me kthetra". (Muslimi).

Ose hadithi tjetër ku Pejgamberi, salallahu alejhi ve selem, ka thënë ditën e Hajberit: "Allahu dhe Pejgamberi, ua ndalojnë ngrënien e gomarëve shtëpiak, sepse janë të fëlliqur". (Buhariu dhe Muslimi).

5- Ajeti: "Thuaj: "Kush i ndaloi bukuritë dhe ushqimet e mira ...". (El-A'raf: 32).

Kurse Sunneti e ka sqaruar se disa stoli janë të ndaluara. Tregon Pejgamberi, salallahu alejhi ve selem, një ditë pasi që kishte dal para shokëve dhe në një dorë kishte mëndafsh, kurse në dorën tjetër ari, tha: "Këto dy gjëra janë të ndaluara për meshkujt e ummetit tim, kurse janë të lejuara për gratë e tyre". (Sahih, Hakimi).

Hadithet që flasin në këtë drejtim janë të shumta dhe të njohura në dy sahihet dhe në librat tjera.

Ka edhe shumë shembuj tjerë të njohura për dijetarët e hadithit dhe fikhut.

Nga kjo që sqaruar na bëhet e qartë, vëllezër të nderuar, rëndësia e Sunnetit në ligjëvënien Islame. Ne nëse i rishikojmë shembujt e përmendura, e mos të flasim për rastet tjera që nuk janë të përmendura, bindemi se nuk ka mënyrë për ta kuptuar Kur'anin e ndershëm me kuptim të plotë pa ia shoqëruar Sunnetin.

Në shembullin e parë sahabët e kuptuan zullumin e përmendur në ajet në formën e dukshme, edhe pse kanë qenë sahab, për të cilët ka thënë Ibën Mesudi, radijAllahu anhu: "Ata janë njerëzit më të mirë të këtij ummeti, më zemërbardhët, me dijetellët dhe më me pak spitullim".

Ata edhe përsëri kësaj gjendje kanë gabuar kuptimin e ajetit, po mos t'i kishte udhëzuar Pejgamberi, salallahu alejhi ve selem, dhe t'ua kishte përmirësuar gabimin rreth kuptimit të zullumit, duke u treguar se në pyetje është shirku, do t'i kishim pasuar në gabimin e tyre, mirëpo Allahu, azze ve xhel-le, na ka mbrojtur nga kjo gjë, me ndihmë të udhëzimit të Pejgamberit, salallahu alejhi ve selem, dhe sunnetit të tij.

Në shembullin e dytë, po mos të ishte hadithi i lartpërmendur do të mbeteshim në dyshim rreth çështjes së shkurtimit të namazit në udhëtim gjatë situatës stabile, madje ndoshta do ta kishim bërë kush të shkurtimit. Ashtu sikurse do të kishin menduar disa sahabë, po të mos kishin parë Pejgamberin, salallahu alejhi ve selem, duke shkurtuar namazin edhe pse kanë qenë në situatë stabile.

Në shembullin e tretë, po mos të ishte hadithi do të kishim ndaluar shumë hallalle, të cilat janë të lejuara për ne: karkaleci, peshku, mëlçia dhe shpënetka.

Në shembullin e katërt, po mos të ishin hadithet që i përmendëm do të konsideronim të lejuara disa gjëra që na i ka ndaluar Pejgamberi, salallahu alejhi ve selem, siç janë bishat dhëmbëshkyese dhe shpezët me kthetra.

Shembulli i pestë, po të mos ishin hadithet do të konsideronim të lejuara gjërat që i ka ndaluar Allahu në gjuhë të Pejgamberit, salallahu alejhi ve selem, siç është ari dhe mëndafshi.

Duke u mbështetur në këto gjëra disa dijetar të selefit kanë thënë: "Sunneti gjykon mbi Kur'anin".

Marrë nga broshura e pabotuar: Pozita e sunetit në Islam
Përktheu: Bekir HALIMI

Pyetje dhe përgjigje

A ka ekzekutime fetare nëse vjedhim të drejtat autoriale?

Pyetja: esselamu alejkum ve rahmetullahi ve berekatuhu.

Nëse vjedhim të drejtat autoriale dhe të inovacionit, a konsiderohet kjo vjedhje e pasurisë që meriton dënimin e prerjes së dorës sikurse parasheh Sheriati, apo vetëm edukim me ndëshkim? Nëse dispozita e sheriatit e parasheh këtë gjë, ndëshkimin, cila është natyra e këtij ndëshkimi, rregullat dhe kufijtë? Më jepni përgjigje, Allahu ju shpërbleftë?

Përgjigja: Ve alejkumusselam ve rahmetullahi ve berekatuhu.

Vjedhja e të drejtave abstrakte që kanë vlerë komerciale, sipas mendimit më të saktë është përfitim në kurriz të tjetrit pa marrë lejen e tyre, e kjo pa dyshim se shkakton uljen e vlerës, madje zbritjen edhe të cilësive. Përfitimi pa lejen e pronarit të të drejtave abstrakte nuk llogaritet vjedhje që meriton dënim me ekzekutim (prerje të dorës), sepse nuk i përmbush kriteret e vjedhjes, por është pasuri e vlerësuar për të cilën i dëmtuari meriton kompensim financiar aq sa e vlerësojnë profesionalistët e kësaj lëmi. Kjo përcaktohet sipas vendit dhe kohës dhe nga një gjykatës i specializuar, kurse gjykatësi mund të gjykon për ta edukuar me ndëshkim me ato veprime që mendon se e realizon objektivin e sheriatit. Kjo formë e ndëshkimit është e gjerë, rregullat dhe kriteret i posedojnë gjykatësit që e njohin mirë sheriatin. Allahu e di më së miri.

Abdullah ibën Sulejman El-Mahlef

Gjykatës në gjykatën e madhe në Medinën e Pejgamberit

Biblioteka elektronike dhe të drejtat e publikimit

Pyetja: Kam një ide për themelimin të një faqeje të specializuar për librat e ndryshëm në gjuhën arabe. Kjo ide përqendrohet në ofrimin e librave për lexim nga vizituesit e kësaj faqeje, mirëpo kërkoj sqarim për një çështje: këto libra që do t'i paraqesim në këtë faqe janë të botuara nga shtëpi botuese dhe shtypshkronja, andaj nëse unë i paraqes këto për përdorim falas në internet është kundërvajtje dhe mos respektim i të drejtave të tjerëve?

Duke e ditur se kjo faqe do t'u jepet në shfrytëzim të gjithë vizitorëve falas.

Përgjigjja: Librat që nuk i kanë të rezervuara të drejtat e publikimit, lejohet të shumëzohen, shtypen dhe publikohen pa problem.

Mirëpo për librat që i kanë të rezervuara të drejtat, akademia e fikhut islam, ka sjellë këtë vendim: "Autoriali, inovacioni dhe shpikjet janë të drejta të veçanta të pronarëve të tyre, në zakonet bashkëkohore kanë vlera komerciale të pranueshme. Këto të drejta kanë vlerë edhe fetare, andaj nuk lejohet të uzurpohen. Të drejtat autoriale, të inovacionit dhe të shpikjeve mbrohen fetarisht, pronarët kanë të drejtë të bëjnë me to çka të dëshirojnë dhe askujt nuk i lejohet t'ua uzurpojë". (shih: "Revista e Akademisë së fikhut Islam, vëllimi i tretë, fq. 2267).

Unë mendoj se librat e njohur që janë botuar shumë, botime me recensime të ndryshme, apo pa recensime, sikurse janë librat e haditheve të vërteta, Sahihu i Buhariut dhe Sahihu i Muslimit, Sunenet, librat tjerë të hadithit, librat kryesor klasik, nuk prishë punë të kopjohet teksti bazë, e jo të kopjohet i tërë libri ashtu si është botuar në këto botime të përpunuara, sepse botimet e përpunuara kanë kontributin e botuesit dhe recensuesit.

Si vijim i kësaj atëherë, s'ka problem edhe nëse publikohen nëpërmjet internetit, pa ato komente dhe sqarime të recensuesve dhe vlerësimin e haditheve, sepse teksti bazë nuk është mund dhe kontribut i recensuesit që e drejta e botimit të jetë vetëm e tij, por është një veprimtari e përbashkët, që recensuesit apo botuesit e marrin nga njëri tjetri.

Botimet që kanë vetëm një botim, vlera për të dalë në dritë ky libër i kthehet atij që e ka gjetur në botën e dorëshkrimeve dhe e ka nxjerr në botën e librave të botuara, duke e përpunuar dhe publikuar atë, unë mendoj se për këto libra duhet kërkuar leje për kopjimin, botimin dhe për shpërndarjen falas.

Allahu e di më së miri, paqja dhe bekimi qofshin mbi Pejgamberin tonë, Muhamedin, familjen dhe shokët e tij.

Sami ibën Abdul-Aziz El-Maxhid

Anëtar në kolegjiun e profesorëve të universitetit islamik "Imam Muhamed
ibën Suud - Rijad"

Zbritja e programeve nga interneti pa i blerë ato

Pyetja: Në kohën e fundit ka ndodhur një zhurmë mbi vendimin fetar mbi marrjen e krakave dhe numrave serial për aktivizimin e disa programeve amerikane. Dobia nga këto kraka është se ai që i përdor këto nuk ka nevojë të blejë programin, por e shkarkon nga interneti, i vendon krakun dhe punon programi pa patë nevojë për ta blerë. Disa thonë: kjo lejohet, sepse ne me blerjen e këtyre programeve

amerikane i mundësojmë armiqve të fitojnë pasuri, andaj cili është vendimi fetar për këtë gjë, Allahu ju shpërbleftë?

Përgjigjja: Duke kërkuar suksesin nga Allahu themi: falënderimi i takon Allahut, kurse paqja dhe bekimi qofshin mbi Muhammedin, salallahu alejhi ve selem,.

Të gjitha programet që kanë të rezervuar të drejtën nuk lejohet të shkarkohen përpos pasi të marrim leje nga pronari i tyre, e nëse nuk lejojnë nuk na lejohet t'i shkarkojmë këto programe dhe t'i aktivizojmë me kraka dhe numra serial, për të ikur nga blerja e tyre.

Fakti se këto programe janë amerikane nuk na lejon neve që t'i vjedhim ato dhe t'i shkarkojmë, sepse Islami e ruan të drejtën e individëve, stimulon inovacionin dhe e mbron pronën. Kjo ndërmarrje nuk është në pozitën e luftuesve kundër teje, kurse myslimani është më meritë të sillet mirë me tjerët, sepse feja Islame është fe e moralit. Pejgamberi, salallahu alejhi ve selem,, ka thënë:

"Kam ardhur për të përsosur vlerat morale". (Hasen, Bejhekiu).

Pejgamberi, salallahu alejhi ve selem,, të cilin e kemi shembull nuk ia ka lejuar vetes amanetet e Kurejshëve edhe pse ata e kishin nxjerrë nga Meka, kishin lejuar derdhjen e gjakut të tij, por e la zëvendës njeriun më të afërt të tij, Aliun, radijAllahu anhu, që t'ua kthejë amanetet njerëzve.

Pasuria e armiqve bëhet e lejuar gjatë luftërave, kurse në raste tjera duhet të jemi besnik, sidomos gjatë sjelljes tonë me tregtarët jomysliman, sidomos me këto ndërmarrje që nuk i pasojnë detyrimisht shtetet e tyre, por janë pronë e njerëzve të ndryshëm dhe të llojllojshëm.

Besimtari duhet të largohet nga çdo gjë që i bën keq, nuk duhet të lejoj ta fitojë epshi dhe lakmia dhe të lejojë pasurinë e tjerëve. Allahun e lusim që t'u jep sukses myslimanëve dhe t'u jep çdo të mirë, t'u ndihmojë që të marrin parasysh shkaqet e dijes dhe përparimit, duke qenë të devotshëm dhe ndershëm. Allahu na dhëntë të mirën.

Paqja dhe bekimi qofshin mbi Muhamedin, familjen dhe shokët e tij.

Dr. Halid Abdullah El-Kasim

Anëtar në kolegjiunin e profesorëve pranë universitetit të Mbretit Suud – Rijad

Përktheu: Bekir HALIMI

Besimi në pejgamberët e Allahut

(vazhdim nga numri 39)

Detyrat e pejgamberëve, alejhim selam:

a) Kuntimi i sheriatit dhe thirrja e njerëzve në adhurimin e Allahut, të vetmin Zot dhe braktisjen e adhurimeve tjera. Allahu, subhanehu ve teala, thotë: “(ligji i Allahut ndër) Ata, të cilët i kumtojnë shpalljet e Allahut, i frikësohen vetëm Allahut e askujt tjetër pos Tij, e mjafton Allahu të jetë llogaritës.” (Ahzab 39)

b) Sqarimi i fesë së zbritur, Allahu, subhanehu ve teala, thotë: “(I patëm dërguar) Me argumente e me libra të shenjtë. Ty ta zbritëm Kur'anin që t'u shpjegosh njerëzve atë që u është shpallur atyre, me shpresë se do ta studiojnë (Kur'anin).

c) Udhëzimi i ummetit kah hairi dhe ndalimi i tyre prej sherrit. Përgëzimi i tyre për shpërblimet dhe tërheqja e vëmendjes së tyre nga dënimi. Allahu, subhanehu ve teala, thotë: “Të dërguar që ishin lajmgëzues e kërcënues.” (Nisa 164)

d) Përmirësimi i njerëzve duke qenë shëmbëlltë të në fjalë e vepra.

e) Vënia në fuqi sheriatin e Allahut dhe praktikimin e tij.

f) Dëshmia para popujve të tyre Ditën e Kiametit se e kanë kumtuar në mënyrë të qartë shpalljen. Allahu, subhanehu ve teala, thotë: “Dhe si do të jetë gjendja e atyre (që nuk besuan), kur Ne do të sjellim dëshmitarë për çdo popull, e ty do të sjellim dëshmitar mbi ata (që nuk të besuan)?” (Nisa 41)

Islami është feja e të gjithë pejgamberëve, alejhim selam:

Islami është feja e të gjithë të dërguarve, Allahu, subhanehu ve teala, thotë: “Feja e pranueshme tek Allahu është Islami” (Ali Imran 19). Të gjithë kanë thirrur në adhurimin e Allahut, të vetmin Zot dhe lënien e adhurimeve tjera edhe nëse ligjet e tyre praktike dallojnë, ata pajtohen në bazë, që është Teuhidi (besimi i pastër në njësimin e Allahut). Pejgamberi, salallahu alejhi ve selem, ka thënë: “pejgamberët janë vëllezër për nga babai, nënat e tyre janë të ndryshme kurse kanë një fe”. (Transmeton Buhariu)

Pejgamberët janë njerëz të rëndomtë dhe nuk e dinë të fshehtë:

Dituria për të fshehtë është veçori e Zotit e jo e pejgamberëve, ngase ata janë njerëz sikur njerëzit tjerë, hanë e pinë, martohen, flenë, sëmuren, lodhen. Allahu, subhanehu ve teala, thotë: “Ne para teje dërguam pejgamberë të tjerë, por edhe ata ishin të dërguar që kanë ngrënë ushqim, që kanë ecur e shëtitur nëpër tregje.

Ne bëmë njërin prej jush sprovë për tjetrin se a do të jeni të durueshëm. E Zoti yt është Ai që sheh çdo gjë.” (Furkan 20), po ashtu Allahu, subhanehu ve teala, thotë: “Ne dërguam edhe para teje të dërguar dhe atyre u mundësua të kenë gra e fëmijë. Asnjë të dërguari nuk i takoi të sjellë ndonjë mrekulli vetëm me lejen e Allahut. Për secilin afat ekziston evidencë e caktuar.” (R’ad 38). Ata i godet ajo që i godet njerëzit tjerë siç janë: pikëllimi, gëzimi, lodhja, zelli. Allahu i zgjodhi për ta kumtuar fenë e tij dhe nuk dinë prej botës së fshehtë pos asaj që Allahu u tregoi, Allahu, subhanehu ve teala, thotë: “Ai është që e di të fshehtë, por fshehtësinë e vet nuk ia zbulon askujt. Me përjashtim të ndonjë të dërguari që Ai do. Atëbotë, Ai vë roje para edhe prapa tij (kur i shpall fshehtësinë)”. (Xhin 26, 27)

Pejgamberët janë të pagabueshëm:

Allahu, subhanehu ve teala, zgjodhi për kumtimin e mesazhit të Tij krijesat më të mira, më të përsosurit në pamje dhe brendi. Ata i mbrojt nga mëkatet e mëdha dhe i pastroi nga çdo e metë me qëllim që ta përcjellin shpalljen deri të popujt e ndryshëm. Ata janë të pagabueshëm në kumtimin e tyre me pajtimin e gjithë ummetit. Allahu, subhanehu ve teala, thotë: “O ti i dërguar! Komunikojë atë që t’u zbrit prej Zotit tënd, e nëse nuk bën (kumtimin në tërësi), atëherë nuk e ke kryer detyrën (revalatën - risalen). Allahu të garanton mbrojtjen prej njerëzve (prej armiqve). Allahu nuk vë në rrugë të drejtë popullin që mohon.” (Maide 67), po ashtu Allahu, subhanehu ve teala, thotë: “Ata, të cilët i kumtojnë shpalljet e Allahut, i frikësohen vetëm Allahut e askujt tjetër pos Tij, e mjafton Allahu të jetë llogaritës.” (Ahzab 39), po ashtu: “Për ta ditur (për t’u dukur) se ata kanë kumtuar shpalljet e Zotit të tyre, dhe se Ai e ka përfshi atë tek ata, Ai e di sasinë e çdo gjëje që ekziston.” (Xhin 28)

Kur ndodh prej tyre ndonjë gabim i vogël që s’ka lidhje me kumtimin e shpalljes, u sqarohet atyre dhe menjëherë pendohen dhe kthehen tek Allahu, andaj bëhet sikur të mos kishin gabuar. Me këtë arrijnë një pozitë më të lartë se që kanë pasur.

Numri i pejgamberëve :

Numri i pejgamberëve (rusul) është treqind e diçka mbi dhjetë, siç ka thënë Pejgamberi, salallahu alejhi ve selem. Këtë e transmeton Hakimi në “Mustredrekun” e tij. Sa i takon nebijëve, ata janë edhe më tepër, për disa prej atyre Allahu na ka treguar e për disa jo. Në Kur’an janë përmendur njëzet e pesë resul dhe nebij. Allahu, subhanehu ve teala, thotë: “Dhe (dërguam) të dërguar më parë që të rrëfyem për ta, dhe të dërguar të tjerë për të cilët nuk të rrëfyem, e Musait i foli Allahu me fjalë.” (Nisa — 164), po ashtu Allahu, subhanehu ve teala, thotë: “Këto janë argumentet tona që ia dhamë Ibrahimit kundër popullit të tij. Ne ngrejmë në shkallë të lartë atë që duam. Zoti yt çdo send e vë në vendin e vet,

asgjë nuk mund t'i fshihet. Ne atij (Ibrahimit) i falëm Is'hakun dhe Jakubin dhe secilin prej tyre e udhëzuam. Më parë edhe Nuhun e patëm udhëzuar. E nga pasardhësit e tij (të Ibrahimit) udhëzuam Davudin, Sulejmanin, Ejubin, Jusufin, Musain dhe Harunin. Kështu i shpërblejmë bamirësit. (shpërblyem) Edhe Zekerijanë, Jahjanë, Isain, Ilijasin të gjithë prej të mirëve të përsosur. (shpërblyem) Edhe Ismailin, Eljesanë, Junusin dhe Lutin. Të gjithë këta i veçuam mbi njerëzit tjerë. Edhe disa nga prindërit, nga pasardhësit dhe nga vëllezërit e tyre i zgjodhëm (për peygamberë) dhe i udhëzuam në rrugë të vërtetë." (En'am 83-87)

Allahu, subhanehu ve teala, i mbivlerësoi peygamberët njëri ndaj tjetrit "Ne kemi dalluar disa peygamberë nga të tjerët". (Isra 55)

Më të mirët e peygamberëve janë "ulul azmi" (të vendosurit), ata janë: Nuhi, Ibrahim, Musa, Isa dhe Muhammedi, alejhim selam. Allahu, subhanehu ve teala, thotë: "Ti (Muhammed) duro, ashtu sikurse duruan të dërguarit e vendosur" (Ahkaf 35), po ashtu Allahu thotë: "kujto Kur Ne e morëm (me betim) prej peygamberëve premtimin e tyre; edhe prej teje, prej Nuhut, Ibrahimit, Musait, Isait, birit të Merjemes, pra morëm prej tyre besë të fortë." (Ahzab 7). Muhammedi, salallahu alejhi ve selem, është më i miri prej peygamberëve, vula dhe prijësi i të devotshmëve. Është zotëriu i bijve të Ademit, imami dhe ligjëruesi tyre kur të mbliidhen. Ai thotë: "jam mbivlerësuar nga peygamberët tjerë me gjashtë gjëra." (Muslimi), po ashtu thotë: "unë jam zotëriu i bijve të Ademit ditën e Kiametit, do ta mbaj flamurin e falënderimit dhe krenarisë. Të gjithë peygamberët, duke përfshirë edhe Ademin do të jenë nën flamurin tim." (Ahmedi dhe Tirmidhiu)

Mrekullitë e peygamberëve:

Allahu, subhanehu ve teala, i përkrahi peygamberët e Tij me argumente madhështore dhe mrekulli të ndryshme siç janë: Kur'ani, çarja e Hënës, shndërrimi i shkopit në gjarpër, krijimi i shpezëve prej balte e tjerë. Mrekullia që është një vepër e jashtëzakonshme është argument për vërtetësinë e peygamberllëkut. Allahu, subhanehu ve teala, thotë: "Ne i dërguam të dërguarit Tanë me dokumente të qarta" (Hadid 25). Peygamberi, salallahu alejhi ve selem, thotë: "çdo peygamberit i është dhënë mrekulli që do të besonin njerëzit. Mua më është dhënë shpallja dhe shpresoj që ditën e Kiametit të jem prej atyre që më së tepërmi janë pasuar." (Buhariu dhe Muslimi)

Vazhdon...

Përgatiti: Agim BEKIRI

Suneni i Tirmidhiut

Për dallim nga popujt e tjerë të botës islame, myslimanët e Gadishullit Ballkanik, shumë pak kanë pasur mundësi të studiojnë ose të njihen më gjerësisht me literaturën islame burimore. Deri vonë, madje, kanë pasur njohuri shumë të përcipta mbi gjuhën autoktone të Kur'anit e të Hadithit. Myslmanët e këtij Gadishulli njohuritë Islame, sidomos njohuritë për zbatimin sa më të denjë të fundamenteve të Islamit, i kanë marrë nga ulematë e kohës. Krejt vonë, atyre u jepet mundësia që këto njohuri t'i gjejnë edhe nëpër libra e artikuj të ndryshëm të ofruara në gjuhën autoktone. Falë Allahut, kjo gjendje kohëve të fundit gjithnjë e më tepër po përmirësohet në favor tonin. Përgjatë një dekade, shqiptarët e trevave tona, sikundër edhe myslimanët e tjerë me të cilët bashkëjetojmë e bashkëjetojmë, vitrinat e tyre i mbushën edhe me literaturë fetare qoftë të përkthyer qoftë edhe të shkruara nga autorë tanë. Sot shqiptari mysliman mund të lexojë në gjuhën shqipe jo vetëm Kur'anin por edhe shumë libra nga lëmit e fikhut, akides, ahlakut mbi jetën dhe veprën e Muhammedit, salallahu alejhi ve selem, pastaj e kemi koleksionin e Buhariut etj. Dhe, gjithnjë e më tepër dalin kuadro që paralajmërojnë se së shpejti do të kemi edhe një sërë librash tjera qofshin tematike apo burimore islame. Njëra prej veprave të këtyra e cila për herë të parë paraqitet në këto hapësira në gjuhën tonë është edhe përkthimi dhe komentimi i librit të parë të "Xhami-Sunen" i autorit famëmadh Tirmidhiut.

Emri i plotë i këtij dijetari është: Ebu Isa Muhammed b. Isa b. Sevre et-Tirmidhiu u lind në vendin Beuxh, në rrethin e qytetit Tirmidhi, në Horasan, në vitin 209 sipas Hixhrit. Disa thonë se lindi në Tirmidh, në vitin 200. Ka jetuar në kohën e lulëzimit më të madh të shkencave Islame dhe shkencave të tjera. Sikur edhe shumë dijetarë para tij, edhe Tirmidhiu mjaft herët ka treguar interes për shkencat e ndryshme. Interesim të posaçëm ka treguar për shkencat e hadithit. Gati të gjitha veprat të cilat i ka shkruar, janë nga lëmi i hadithit.

Tirmidhiu, qysh si djalosh, në mesin e moshatarëve të vet u dallua me mendjehollësi dhe mençuri. Ai ishte simbol i mprehtësisë mendore në kohën e tij. Nëse në atë kohë për dikë dëshironin të thonë se është jashtëzakonisht i mençur dhe mendjehollë, atëherë thonë: "Është i mençur sikur Tirmidhiu".

Cilësitë e tij të këtyra sidomos vinin në shprehje në mbajtjen mend të haditheve. Ahmed b. Abdullah b. Davudi thotë se, Tirmidhiu i ka treguar se: "Në një rast,

derisa udhëtoja për në Meke, e takova një shejh. I pyeta të pranishmit kush është ai dhe pasi që më treguan, unë e luta që të dëgjojë hadithet të cilat prej tij m'i kishin përcjellë. I kisha të shkruara dy përmbledhje më të vogla të tij dhe zakonisht i mbaja me vete. Pasi pranoi të më dëgjojë, unë ato dy përmbledhje i nxora me qëllim që t'i lexoj hadithet të cilat i kisha regjistruar. Kur i nxora, vërejta se nuk i kisha përmbledhjet në fjalë por kisha disa të tjera. Kështu fillova që hadithet t'i them përmendësh. Pasi mbarova, ai më pyeti nëse para nisjes për në rrugë këto hadithe i kisha përsëritë. Kur i thash se nuk i kam përsëritë por i mbaj në mend prej më parë, ai u mrekullua. Pastaj me këtë rast m'i tregoi edhe dyzet hadithe të tjera dhe pasi që të gjitha këto i përsërita përmendësh, ai tha: "Të ngjashëm si ty, më parë nuk kam pare kurrë."

Duke gjurmuar hadithe, Tirmidhiu i ka vizituar të gjitha qendrat shkencore të asaj kohe. Ka qëndruar në Sham, në Hixhaz, Irak dhe në Horasan. Gjatë këtyre rrugëtimeve ka takuar shumë dijetarë të njohur prej të cilëve ka dëgjuar dhe mësuar hadithe. Ka dëgjuar hadithe prej Kutejbe b. Seidit, Ebu Musait, Suvejde b. Nasriut, Ebu Davudit, Buhariut dhe prej shumë të tjerëve. Më së shumti ka dëgjuar prej Imam Buhariut pranë të cilit ka kaluar një kohë të gjatë. Buhariu e respektonte jashtëzakonisht shumë. Në një rast ka thënë: "Më shumë unë kam mësuar prej Tirmidhiut se sa ai prej meje". Me qëllim që t'i a njohë dituritë, Buhariu prej Tirmidhiut ka përcjellë dy hadithe duke e pranuar kështu si mësues të vetin.

Sa i takon librit "Xhamiu Sunen" i Tirmidhiut është njëra nga gjashtë përmbledhjet më të njohura të hadithit, të njohura me emrin "El-Kutubus-sitte". Veç kësaj këtu janë edhe Sahihu i Buhariut, Muslimit, Suneni i Ebu Davudit, Nesaiut dhe Ibën Maxhes. Përmbledhja e Tirmidhiut u përpilua para përfundimit të gjysmës së dytë të shekullit të tretë sipas hixhrit.

Deri më tani, në gjuhën shqipe është botuar vetëm vëllimi i parë i këtij libri dhe pritet që së shpejti, pas një recensimi profesional, të botohen edhe vëllimi i dytë dhe i tretë.

Vëllimi i parë i koleksionit të Sunenit të Tirmidhiut përmban dy pjesë tematike: Librin mbi pastërtinë dhe Librin mbi namazin. Libri iu dedikohet të gjithë atyre të cilët mëtojnë që dispozitat fetare t'i mësojnë me argumentet e tyre, pra, synon një shtresë më të ngritur intelektualisht dhe me një përgatitje të mirë fetare. Për komentimin e haditheve kryesisht është mbështetur në librin "Tuhfetul-Ahvedhi" të Mubarekfurit

Në pjesën e parë, bëhet fjalë rreth pastrimit në bazë të rregullave të sheriatit që pa mëdyshje burojnë nga hadithet e Pejgamberit, salallahu alejhi ve selem. Libri mbi pastërtinë në mënyrë të veçantë përmend llojet e pastrimit si duhet të

pastrohet myslimani nga papastërtia e madhe dhe ajo e vogla, mënyra dhe llojet e ujit që mund të përdoret, llojet e pastrimit të femra etj.

Në fund të çdo hadithi në mënyrë të veçantë ceket kategoria e hadithit sipas rregullave të shkencës së hadithit. Kategorizimin e tillë e ka bërë Tirmidhiu edhe atë pas çdo hadithi, ndërsa kjo është bërë me qëllim që lexuesi ta ketë të qartë se cilës kategori të vlerësimit i takon hadithi në fjalë.

Pas një vërtetimi të librit, erdha në përfundim se përkthyesi ka arritur që ato kuptime të haditheve në gjuhën arabe t'i shprehë bukur e qartë në gjuhën shqipe, duke mos u larguar nga esenca e kuptimit në origjinal. Kam fituar bindjen se ky përkthim është ndër më të mirët që unë kam lexuar, ndonëse ka një sërë përkthimesh të kësaj sfere në gjuhën tonë.

Allahu e mëshiroftë Imam Tirmidhiun dhe e shpërbleftë me të mirat e Tij.

Përgatiti: Agim BEKIRI